

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I grupu.

Cena 200 lir

Leto XXXIII. Št. 233 (1981)

TRST, petek, 7. oktobra 1977

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

RAZPRAVA V SENATU O UMORU WALTERJA ROSSIJA

Minister Cossiga: MSI odgovorna za nov izbruh političnega nasilja

«Opozorilo» misovskim voditeljem - Poleg »starega in črnega« obstaja tudi »rdeči in novi« fašizem - Zahteva po razpustu neofašistične stranke

RIM — »Odgovornost za to, kar se je doslej zgodilo, in za to, kar bi se še utegnilo zgoditi, nosi MSI. In ne gre samo za politično, ampak tudi za juridično odgovornost. S temi besedami je notranji minister Cossiga ozlogodil neofašistično stranko med včerajšnjo razpravo v senatu o valu nasilja, v katerem sta našla smrt Walter Rossi v Rimu in Roberto Crescenzo v Trzinu.

Umor Walterja Rossija — je dejal minister — je bil politični umor, dejanje političnega nasilja, ki se ukvarja v splošno težko k uporabi sredstev fizične in oborožene sile, ki pa postavlja tudi v ospredje vprašanje zatiranja neofašistične stranke, moralnega in političnega položaja MSI.

Cossiga je prevzel nase »politično in pravno odgovornost« za zaprtje starih sedežev MSI, istočasno pa je moral sporečiti senatu, da je sodna oblast že pooblastila ponovno odprtje dveh. Šlo je o resno opozorilo voditeljem in aktivistom MSI. »Nasilje bo zatrt, prav tako pa bo zatrt protistavna in protirepublikanska dejavnost organizmov, ki hujšajo k nasilju, ki organizirajo nasilje in mu nudijo kritje. Demokracija je svoboda — je dodal — ni pa samomor. Dejstvo, da ima MSI svoje predstavnike v parlamentu, ne more biti ovira, da ne bi delovanja te stranke ob spoštovanju ustave in zakonov strogo nadzorovali ter zatrli vse pojave nasilja, je še dodal notranji minister.

Seveda pa se Cossiga ni omejil na obsodbo nasilja s strani neofašistov, ampak je obsodil tudi nasilje tistih strank, ki se sicer z besedami stičejo na antifasizem, so pa tudi sami nosilci fašizma. »Sicer ne starega in črnega — je dejal Cossiga — pač pa novega in rdečega.« Minister je tudi poudaril, da je vsako idejo, pa se tako skrajno, močnejšo, kot je dokazala Bologna. To da palice, »P 38«, nasilje nad osebam, in imovino, uporaba orožja, napadi na sile javnega reda, nimajo nič skupnega s socializmom, s političnim bojem, z demokratično participacijo, z antifasizmom, ampak predstavljajo nasprotno — je dejal Cossiga — izjavo teh vrenot.

Ministrom izjavljajo, da sledila kratka razprava, v katero so posegli podpisniki raznih vprašanj in interpelacij. Vsi so čisto ali v celoti podprli ministrove trditve, seveda razen ministrov Pisanija, ki je celo obtožil Cossiga, da »hujša k zločinom, ter napovedal, da se bodo misovci obranili napadov«. Socialistični parlamentarji so se pridružili tudi predstavnikom neodvisne leve Andriani, pa je zahteval, naj poleg zaprtja misovskih sedežev pride do razpusta neofašistične stranke. Če hočemo onemogočiti fašističnim pretepancem, da bi delali še večjo škodo — je dejal — ni dovolj, da zapiramo njihove baze, ampak moramo tudi odpraviti stranko, ki jih je rodila. Razprava je s kratkim »razmisljanjem« zaključil predsednik senata Fanfani, ki je med drugim predlagal, naj bi razpravo o javnem redu, ki bi morala biti v senatu prihodnje mesece, anticipirali na prihodnje tedne, (tm)

RIM — Predsednik KD Moro je včeraj slovesno odprl drugi seminar parlamentarnih študij, ki ga organizirajo vodstvo in parlamentarni

skupini KD. Glavna tema seminarja je delovanje javne uprave v enotni in pluralistični državi. Uvodno poročilo je imel namestnik tajnika KD Galleni.

Delegacija dežele FJK na obisku v Makedoniji

Vodi jo deželni svetovalec Magrini

SKOPEJE — Predsednik makedonske skupščine Blažar Taleski in predsednik skupne mestne skupščine Metod Antov sta včeraj sorojale delegacijo deželne sive Furlanije-Juljske krajine, ki je od srede zvečer na tridnevno obisko v Makedoniji. V pogovorih so podprli željo po nadaljnjem razširjanju in poglobljanju dobrih sosednjih odnosov med Jugoslavijo in Italijo ter sodelovanja med Furlanijo-Juljsko krajino in Makedonsko glavnega mesta.

Kardelj zaključil obisk v Washingtonu

Pogovarjal se je s Carterjem, podpredsednikom Mondalom in drugimi osebnostmi - Zadovoljstvo zaradi rezultatov obiska

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD — Član predststva Jugoslavije Edvard Kardelj se je včeraj vrnil s sedemdesetmesečnega obiska v ZDA. Na vojaškem letališču v Batajnici je po vrnitvi dal daljšo izjavo, v kateri je strnil vse o svojih pogovorih z ameriškim predsednikom Carterjem, podpredsednikom Mondalom in drugimi osebnostmi ameriškega političnega in javnega življenja. Kot je dejal, je imel v Washingtonu odkrite in zelo vsebinske pogovore. Carterju je izročil osebno poslanico Tita, ki je vsebovala njegove poglede na nekatera najpomembnejša vprašanja današnjega sveta. Po Kardeljevih besedah je Titova poslanica le nadaljevanje vzpostavljene neposredne komunikacije med obema predsednikoma. Ta dialog se bo nadaljeval v doglednem času, ko bo Tito obiskal ZDA.

»V odkriti izmenjavi mnenj — je izjavil Kardelj — smo namenili posebno pozornost politiki popuščanja, razorožitvi, vlogi rasičnega nevrščnega dejavnika v mednarodnih odnosih, evropski konferenci v Beogradu ter kriznim žariščem, zlasti na Bliznjem vzhodu in v Afriki. Bil smo zelo zadovoljni, kar smo lahko ugotovili, da so pogovori pokazali sorodnost pogledov na številne probleme dvostranskega sodelovanja in tudi mednarodnih odnosov. Seveda obstajajo tudi razlike, kar smo skupaj ocenili kot normalen pojav, ki ne sme ovirati konstruktivnega sodelovanja med državama. V vseh teh pogovorih so vedno izražali veliko priznanje vodji predsednika Tita in zlasti njegovemu prispevku k boljšemu mednarodnemu sporazumevanju, ki ga je dal med nedavnim potovanjem. Seveda smo tudi sami med obiskom precej izpopolnili naša spoznanja o politiki nove ameri-

dono. Gostje iz Italije, ki jih vodi Giulio Magrini, so se posebej zanimali za izkušnje pri odpravljanju posledic potresa v Skopju. V mestnem tajnistvu za urbanizem in komunale zadeve se je italijanska delegacija seznanila z rezultati obnove in graditve Skopja, v institutu za seizmologijo pa s seizmološko graditvijo makedonskega glavnega mesta.

Seja predsedstva ZKJ

BEOGRAD — Predsednik Tito je na včerajšnji seji, ki je bila v Karadjidjevu, seznanil predsedstvo CK ZKJ s svojimi nedavnimi obiski v Sovjetski zvezi, Severni Koreji in na Kitajskem. Predsedstvo je nato obravnavalo to pomembno Titovo potovanje in sprejelo stališča o Titovih pogovorih z Leonidom Brežnevom, Kim Il Sungom in Hua Kuo-fengom.

ške administracije na čelu s predsednikom Carterjem.

Kardelj je izrekel zadovoljstvo nad tem, da so njegovi ameriški sodelavci pokazali ne samo velik interes za mednarodno vlogo Jugoslavije, ampak tudi priznanje pozitivni vlogi, ki jo ima Jugoslavija kot neopredeljena in nevtrščena država v Evropi in svetu.

Predmet pogovorov so bila tudi najpomembnejša vprašanja iz dvostranskih odnosov. Kardelj je dejal, da so z obeh strani ugotovili, da dvostranski odnosi stalno napredujejo in da so zelo ugodne možnosti za njihov nadaljnji razvoj. »Ameriški sodelavci niso štedili besed, da bi nas prepričali, da bo vlada ZDA še naprej sprejemala zelo odločne ukrepe proti tistim silam, ki skušajo skozi teroristične dejavnosti ovirati razvoj prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in ZDA,« je izjavil Kardelj.

Ob koncu izjave je Edvard Kardelj podčrtal, da je zelo zadovoljen z rezultati svojega obiska v ZDA. »Veseli me, da lahko izrečem svoj vtis, da so pogovori opozorili na o-krupljen interes ZDA za enakopravno in izmenjavno mnenj z Jugoslavijo in drugimi nevtrščnimi državami o zgodič problemih današnjega sveta. Trdno se prepričam, da so pogovori, ki smo jih imeli v Washingtonu, ne samo potrdili možnosti za nadaljnji razvoj konstruktivnega sodelovanja med Jugoslavijo in ZDA, temveč tudi spodbudili razširitev različnih oblik odnosov med našima državama,« je končal Kardelj.

V.B.

RIM — Predsednik republike Leone je ločeno sprejel na Kvirinalu novega obrambnega ministra Ruffinija in novega predsednika deželne odbora Lacijske Santarellija.

GLEDE PREPOVEDI ZDRUŽEVANJA MEZD IN POKOJNIN

Nobenega dokončnega sklepa na sestanku vlada-sindikati

Benvenuto (UIL): vladni načrt je spodrsiljaj, ki dokazuje, da o vsej zadevi nima čistih pojmov

RIM — Na ministrstvu za delo so se včeraj sestali predstavniki sindikalnih organizacij in ministrstva za delo Tina Anselmi, da bi govorili o nekaterih vprašanih socialnega skrbstva, še zlasti pa kar zadeva zadnji vladni ukrep o prepovedi združevanja mezd in pokojnine zaposlenih upokojencev. V sindikalni delegaciji so bili generalni tajnik CISL Macario, zvezni tajnik CGIL Verzelli, CISL Spandoraro in UIL Buttinelli. Poleg vprašanja združevanja mezd in pokojnine, ki je bilo prejšnje dni v ospredju žolčne polemike med sindikalnimi organizacijami in vlado, so na včerajšnjem sestanku razpravljali tudi o reformi sistema socialnega skrbstva. Po začetu pogovorov se je sestanka udeležil tudi generalni tajnik UIL Benvenuto.

Sindikalni predstavniki so po končanem srečanju izjavili, da so ministri za delo izrazili svoje pomisleke glede vsebine in glede načina, kako je vlada obravnavala vprašanje združevanja mezd in pokojnin. Poudarili so, da so o takih vprašanih potrebna predhodna pogajanja in da je treba vsakega obravnavati zelo kompleksno vprašanje socialnega skrbstva globalno, da bi zavarovali dosežane dosežke sindikalnega gibanja na tem področju. Domentli smo se, so izjavili sindikalni predstavniki, da bomo o tem z vlado še razpravljali, sindikalna federacija pa bo že na svojem jutrišnjem sestanku poglobila to vprašanje ter izdelala stališče sindikalnega gibanja in tudi morebitne pobude.

Ministrstva za delo Anselmijeva je s svoje strani poudarila, da je čutili potrebo po ponovni proučitvi vprašanj, za katera se je vlada že obvezala in ki jih je treba obravnavati globalno, ne posamično, da bi italijanski sistem socialnega skrbstva premostil sedanje težave. Anselmijeva je tudi potrdila, da se lo pogovor s sindikalnimi organizacijami nadaljeval, potem ko bodo delavci poglobili to vprašanje na svoji notranji razpravi.

Generalni tajnik UIL Benvenuto je v zvezi s prepovedjo združevanja pokojnin in mezd dejal, da gre za spodrsiljaj vlade, ki ima o vsej zadevi dokaj zmešane pojme. Poudaril je, da je treba sicer rešiti celo vrsto problemov, razprava pa ne more potekati tako, da vlada kratko malo izda zakonski odlok, temveč se je treba najprej dometiti s sindikalnimi organizacijami. Po mnenju sindikalnih organizacij, je dejal Benvenuto, je vlada tokrat napakno tolmäčila programski sporazum med strankami.

Za zveznega tajnika UIL Buttinellija je bilo včerajšnje srečanje zelo pomembno, ker se je ministrstva za delo strinjala s sindikalnimi predstavniki, da se sme v nobenem primeru tiskati navezave pokojnin na premoženje. Glede združevanja mezd in pokojnin pa je vse vprašanje še odprto. Dokončno stališče sindikalnega gibanja pa bo morda izšlo že iz današnjega srečanja med tajnistvom sindikalne federacije in deželnimi strukturami. (if)

RIM — Predstavniki federacije CGIL, CISL in UIL ter vsedržavne odbora delavcev policije so sklicali za prihodnji ponedeljek tiskovno konferenco, da bi orisali javnosti svoje poglede na vprašanje ustanovitve sindikata agentov javne nastosti.

Ameriški obrambni minister v Italiji

V prihodnjih dneh bo obiskal tudi Jugoslavijo

RIM — Včeraj je dopotoval v Italijo ameriški obrambni minister Harold Brown, ki bo danes obiskal katere enote šestega brodrova ter bazo NATO v Sigonelli na Siciliji. S Sicilije se bo Brown podal v Bari na zasedanje NATO pod predsedstvom generalnega tajnika Lusa in ob navzočnosti obrambnih ministrov držav članic atlantskega pakta. Kaže, da bodo na zasedanju tako imenovane nuclear planning groups razpravljali predvsem o vprašanju nevtronske bombe.

Iz Baria bo ameriški zunanji minister odpotoval v Beograd na dnevne pogovore s svojim jugoslovanskim kolegom Ljubicićem, nato pa se bo vrnil v Italijo in se sestal s člani rimske vlade.

PRIHODNJI TEDEN SE BO ZASEDANJE NADALJEVALO ZA ZAPRTIMI VRATI

Danes zaključek splošne razprave na evropski konferenci v Beogradu

Včeraj govorili predstavniki desetih držav, med njimi tudi SZ in ZDA - Polemika med Turčijo in Grčijo o Cipru - Ameriški predstavnik se je dotaknil tudi vprašanja manjšin

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD — Na sestanku o evropski varnosti in sodelovanju se je včeraj nadaljevalo razenjevanje stališč posameznih delegacij. Na dopoldanski seji so pogledali vladni razložilci predstavnika Luksemburga, Lichensteina, Španije, Grčije in Francije, medtem ko je turški delegat izkoristil pravico da odgovori in posegel v razpravo zaradi stališč, ki jih je grški predstavnik izrekel o turški politiki o Cipru.

Luksemburški predstavnik Heisbourg je med drugim dejal, da hel-sinska lista ne bo pomenila zgodovinske prelomnice, če vse države podpisnice tega dokumenta ne bodo prispevale k uresničevanju njegovih dolcih. Podobno je menil tudi lichensteinski princ Henri. Dejal je, da je podoba doslej uresničenihi sklepov iz Helsinkov še vedno precej blede, čeprav so naloge pravilno postavljene. Izrekel je tudi prepričanje, da bo beograjski se-stanek prinesel nove dogovore.

Španski delegat Sorulace je spre-govoril o politiki »Nove demokracije« Španije in se posebej zadržal tudi pri vprašanju človekovih pravic. Menil je, da temeljitše izvajanje politike popuščanja ni mogoče brez napredka pri človekovih pravicah. »Krsenje človekovih pravic povzroča nevarnost za stabilnost in varnost in zato ne more biti vsaka posamezna država izključeno pristojna za uresničevanje človekovih pravic v večji ali manjši meri.«

Tudi francoski predstavnik Bettancourt je spregovoril o vseh poglavitnih vprašanjih v zvezi z evropsko varnostjo in sodelovanjem. Med drugim je izjavil: »Nimamo namena, da bi začeli polemiko ali organizirali proces, toda načelo vmešavanja ne more služiti kot ali-

preučiti izvajanje sklepnega dokumenta.« Kljub temu je Goldberg pripomnil, da je izvajanje sklepnega dokumenta v nekaterih vzhodnih državah zelo skromno. Dotaknil se je tudi človekovih pravic in dejal, da jih ZDA razumejo v okviru ekonomskih, socialnih in političnih pravic ter državljanških svoboščin. Spoštovanje vseh teh pravic skupaj je pravo jamstvo, da določena vlada resnično izvaja sklepe helsinske listine s tega področja.

Ameriški predstavnik Arthur Goldberg se je dotaknil tudi vprašanja manjšin. Dejal je, da je treba »zakonite interese narodnostnih manjšin v vseh 35 državah spoštovati, da bi kulture in jezikovne posebnosti ohranili za prihodnje rodoe.

Danes se bo končala splošna razprava. Nastopili bodo še preostali govorniki, med njimi tudi še italijanske delegacije. S tem bo tudi konec javnega dela beograjskega sestanka, ki se bo prihodnji teden nadaljeval za zaprtimi vrati.

VLADO BARABAS

RAZSODBE ZA SEDAJ NISO OBJAVILI

Dunajsko ustavno sodišče proučilo tožbo Korošcev

Koroški Slovenci so se pritožili zaradi protizakonitih aretacij slovenskih aktivistov v Skočjanu avgusta lani

CELOVEČ — Avstrijsko ustavno sodišče je včeraj na Dunaju končalo obravnavo dveh tožb, ki so jih slovenski tožniki vložili zoper okrajno glavarstvo v Velikovec zaradi protistavne aretacije in sunovega ravnanja. Včerajšnja obravnavo je bila prva, ki je bila javna, končala pa se je tako, da so sodniki sporočili, da bodo tožnike z razsodbo znanihi pismeno. Potem ko so sodniki v Salzburgu minuli turek s tolikšno naglico obsodili Stefana Petjaka iz Štebena na visoko denarno kazen, ker je sodeloval pri pisanju gesel na javna poslopja, so danajski sodniki očitno ugotovili, da naglica ni prida.

Avstrijsko ustavno sodišče je obravnavalo dve tožbi, od katerih je ena vložil slovenski odvetnik Johann Fischer, drugo pa skupina dvajsetih slovenskih mladincev. Obe tožbi imata korenine v znamenitih skočjanskih dogodkih 8. avgusta lani, ko so koroški Heimadienst in pridruženje branbovske organizacije v Skočjanu odkrivali spomenik nemškemu nacionalizmu. Demonstracija branbovcev ni bila samo prepovedana s sovražnostjo od Slovencev, marveč je skozi vse pore udarjala tudi nacistična nostalgija. Prav to delo je zagotovilo varnost in predlog sodelovanja v Evropi, je de-jal Goldberg. Ta konferenca je zato korak naprej k cilju, ki bi zagotovil zmanjšanje tveganja konfrontacije v Evropi in ustvarjanje možnosti za sodelovanje. »Na sestanku ne išemo konfrontacije, temveč menimo, da je treba nepolemično, vendar podrobno

IVO VAJGL

«RJA VE» ŠALE «ZELENIH» POROČNIKOV BUNDESWEHRA

Zahodnonemške oborožene sile pod drobnogledom svetovne javnosti

(Od dopisnika Tanjuga)

Posebej za Primorski dnevnik
BONN — Enajst prejšnjih poročnikov letnika 1977 je prebilo sodu dno. Najnovejša odločitev uradnega Bonna se glasi: o antisemitizmu in neonacizmu, ki ga je na svojem »prisklepu večer« februarja letos izpriskala skupina gojencev visoke vojaške šole Bundeswehra v Münchenu, naj razpravi parlamentarni odbor za obrambo. Le na ta način lahko vojski, ki nekako sramežljivo sprejemajo oznako »državljanov v uniformi« dokažejo, da njihova zvestoba demokratičnim načelom današnjega zahodnonemške države, z vsemi prednostmi in slabostmi vred ni nič manj in nič bolj trdna kakor zvestoba ostalih državljanov.

Zgodba sama, ki jo je prvi objavil »Frankfurter Rundschau« je že napolna časopisne stolpce v ZR Nemčiji in v tujini. Ko so se ga dodobra napili, so razposlali poročniki sredi februarja letos zakurili kres na smetišču svoje vojašnice in uprizorili obredno, seveda samo simbolično, »sežiganje Židov«. Na kose papirja in lepenske so napisali v Hitlerjevih časih tako pomembno besedo »Jude« in jih metali v plamene, ob tem pa so vzklikali »Sieh heil« in prepovedano nacionalsocialistično Horst Wesselovo koračnico. Dogodek je bil

najbrž pozabljen, ker očitno ni bil izjemen in osamljen, če ga ne bi nekdo, ki mu predstava ni ugajala, prijavil nadrejenim in pozneje še predstavnikom tiska.

Med »sežiganjem Židov« in objavo vesti o tem je minilo nekaj mesecev, ne da bi vodstvo vojaške akademije čutilo za potrebno, da o zadevi poroča obrambnemu ministru, ali da kakorkoli drugače ukrepa. Zaradi tega je odmev najnovejših afer v Bundeswehru, ki je časovno sledila koketiranju vodilnih letalskih generalov Krupinskega in Frankeja s Hitlerjevimi letalskimi asom Rudlom, toliko hujši. Obrambni minister Georg Leber, ki si je z odpuštom omenjenih generalov iz aktivne službe nakopal sovraštvo konservativcev in militaristov, je tudi to pot moral ostati dosleden. Poročniki, ki so se spozabili nad svojo uniformo, državljanskimi obveznostmi in vojaško častjo, so takoj suspendirani in jim prepovedali nositi krog zahodnonemške vojske. Vse kaže, da bodo pod pritiskom javnosti, predvsem z zaradi zgražanja, ki ga je dogodek izzval v tujini in v vplivnih židovskih krogih, vsaj nekatere izmed krivcev morali izključiti »akademije«. Georg Leber je na čelo komisije, ki naj raziše okoliščine neonacistične demonstracije v visoki šoli vojaških veščin, postavil name-

stnika generalnega inspektorja Bundeswehra generala Rüdigerja Von Reicherta.

Objesno obnašanje poročnikov je v zahodnonemških političnih krogih in javnosti izzvalo zelo pestrre reakcije. Vodilnim predstavnikom opozicijskih demokratskih strank gre sedaj predvsem za to, da bi »Bundeswehr zaščitili pred sumničevji, ki si jih ne zaslužijo«. Predsednik demokratske skupine za obrambo vprašanja parlamentarni frakcije CDU-CSU Willy Weisskirch je danes v obrazložiti zahteve naj o zadevi razpravi parlament ostro napadel tiste, ki münchenski dogodek »splošno širijo«. »Kdor afero v vojaški akademiji porečuje s tako imenovano Hitlerjevsko nostalgijo, oziroma z dozdajšnjim oživiljanjem neonacizma v ZR Nemčiji, ta ne upošteva resnične stanja in obrekuje Bundeswehr. O demokratskih osnovah oboroženih sil v ZR Nemčiji ne more biti nikakršnih dvomov,« je menil krščanski politik. Povsem drugačne besede je ubral komentator uglednega tednika »Die Zeit« Günther Hoffmann. V zadnji številki tega lista je opozoril, da bi bilo lahkomišleto, če bi si obnašanje nezrelih poročnikov razlagali zgolj kot erupcijo ali nepopolnizvi fenomen, ki nima širšega ozadja. Na srečo bonško ministstvo za obrambo kaj takšnega ni

ti ne poskuša. Vzemirajo pa nas informacije, da so se oficirji te visoke šole podobno obnašali tudi ob drugih priložnostih. Neonacistična lista »National Zeitung« in pa »Soldaten Zeitung« sta med gojenci vojaške akademije vsakdanje in prijetne. Vodilnim predstavnikom opozicijskih demokratskih strank gre sedaj predvsem za to, da bi »Bundeswehr zaščitili pred sumničevji, ki si jih ne zaslužijo«. Predsednik demokratske skupine za obrambo vprašanja parlamentarni frakcije CDU-CSU Willy Weisskirch je danes v obrazložiti zahteve naj o zadevi razpravi parlament ostro napadel tiste, ki münchenski dogodek »splošno širijo«. »Kdor afero v vojaški akademiji porečuje s tako imenovano Hitlerjevsko nostalgijo, oziroma z dozdajšnjim oživiljanjem neonacizma v ZR Nemčiji, ta ne upošteva resnične stanja in obrekuje Bundeswehr. O demokratskih osnovah oboroženih sil v ZR Nemčiji ne more biti nikakršnih dvomov,« je menil krščanski politik. Povsem drugačne besede je ubral komentator uglednega tednika »Die Zeit« Günther Hoffmann. V zadnji številki tega lista je opozoril, da bi bilo lahkomišleto, če bi si obnašanje nezrelih poročnikov razlagali zgolj kot erupcijo ali nepopolnizvi fenomen, ki nima širšega ozadja. Na srečo bonško ministstvo za obrambo kaj takšnega ni

spomin na 65 tisoč umorjenih vojnihi ujetnikov iz druge svetovne vojne. Na isti manifestaciji si je vojaški zarnik Rüdiger Beck iz Unne »prisluzil« potopek za predčasno iz-pustitev iz vojske, kar je nastopil kot govornik. Zaradi tega je plačal 300 mark denarne kazni. Vojak Wolfgang Schütterle sedi v zaporu, ker je podpisal letak mladinskega levicarskega časopisa »Elan«, na katerem so bile natisnjene teze za di-kluzijo na temo »za napredne tradicije Bundeswehra«.

Afera s prejšnjimi »zelemini« poročniki je za zahodnonemško gene-ralistito in obrambno ministristvo iz-bruhnila gotovo v skrajno neprijet-nem trenutku. Komaj nekaj dni je minilo od blesteč razstave vojaške tehnike, ki jo je Bundeswehr name-stil parade, ki se jim zahodni Nem-ci za sedaj še odrekajo, organiziral na delu civilnega letališča Bonn — Köln. To razstavo si je ogledalo dveh dneh več kot 200 tisoč ljudi, ki so bili kot je poročalo časopise, nadse zadovoljni in pomirjeni, ker so spoznali, da denar, ki ga davko-plačevalci izdajajo za potrebe o-brambe, uporablja nadse koristno in v smotno. Te dni bo parlament prižgal zeleno luto za vojaški proračun, ki bo o prihodnjem letu čezak 52 do 53 milijard mark.

MARJAN SEDMAK

PO ENOTNEM IN ODLOČNEM NASTOPU DEMOKRATIČNIH SIL

KVESTOR IZDAL ODLOK O PREPOVEDI FAŠISTIČNEGA ZBOROVANJA V TRSTU

Te dni še bolj potrebna budnost, da se preprečijo fašistična izzivanja

Člani antifašističnega odbora na županstvu

Napovedanega fašističnega zborovanja na Trgu sv. Antona, na katerem naj bi v soboto zvečer govoril nekdanji morilec partizanov in sedanjí glavni fašistični kolovodja Almirante, ne bo. Po protestni brzotvorni odločbi župana in predsednika pokrajine ter nastopu vseh demokratičnih in antifašističnih sil, antifašističnega odbora, sindikatov, organizacij in ustanov je namreč včeraj popoldne kvestor dr. Capitani izdal zadevni odlok o prepovedi.

Izjavalno in žaljivo zborovanje je torej prepovedano, kar pa ne izključuje nevarnosti fašističnih provokacij in podvlog, ki spadajo v okvir strategije napetosti in nasilja. Zaradi tega bo te dni še bolj potrebna budnost, tako v mestu kot na podeželju, da se prepreči zločina dejanja, zasedanja in izročijo sodstvu ter kaznujejo morebitni krivci in mandanti. Takšna zahteva vse demokratične javnosti in sil, ki se sklicujejo na ideale odporniškega in osvobodilnega gibanja, je bila poudarjena pred kratkim, ob skrajni spomenikovi bazoviškini junakom, ustrelenim talcem na Opčinah in padlim v Padričah, in jo spet ponavljamo, ker močno sumimo, da bodo tudi zločinci spet ostali v tuzni, potuhneji in brez zaslužene kazni.

Očitno je bilo, da hočejo mračnjske sile vplesti tudi naše mesto v spiralo nasilja, ovirati razvoj dobrih odnosov in sodelovanja z Jugoslavijo ter podpirati sovražništvu mrzno proti naši narodnostni skupnosti, Almirantejev šod v Trstu, z lojzovom fašističnih škvaldovost iz drugih mest, bi bil kot nalašč za fašistično mobilizacijo in izbruh nasilja, kot smo ga že doživeli ob takih črnih šodih.

Mesto, kjer je Posebno fašistično sodišče dvakrat izreko smrtno obzodbce, ki ina kizarno, strelšiče pri Bazovici, strelšiče na Opčinah, Ul. Ghega, Ul. M. D'Azeglio, esesovski mučnilič v Ul. Carducci in v Bar. kovičah, koronejske zapore, zapore pri jezuitih in v Ul. Tigor, ki je poznalo Colliottijev bando, Posebni policijski inspektorat ter prve Giuntovce fašistične škvaldve že pred letom 1922, ne more in ne sme dovoliti, da bi se fašisti, 32 let po zmagi nad nacifazizmom, še sovili, žali spomin na žrtve in padle ter nemoteno izzivali ter počenjali, kar se jim zljubi.

Ci bi kvestor ne prepovedal fašističnega shoda, bi demokratični in antifašistični Trst nastopil, kot je treba. O tem so se večeraj pomenili na županstvu člani antifašističnega odbora, oziroma odbora za uveljavljanje vrednot odporniškega in ustave. Sindikalni predstavniki so napovedali, da ti bila jutri popoldne splošna enotna protestna stavka, omenjeni odbor pa bi organiziral enotno protestno manifestacijo.

Enoten in odločen nastop krajevnih uprav, sindikatov, antifašističnega odbora, političnih sil in organizacij je bil torej uspešen in mora biti v spodbudo za prihodnost, dokler ne bo popolnoma zatrta fašistična prevratna golazen ter se ne bodo zares uveljavile vrednote odporniškega in osvobodilnega gibanja ter ustave.

Zahtevi, da se prepove fašistično zborovanje v Trstu, se je pridružil tudi pokrajinski odbor združenja žena UDI, ki je poslal prefektu Molinariju brzotvorni, v kateri poudarja, da bi bilo Almirantejevo zborovanje vr napetosti in nedopustnih fašističnih izzivanj. Kvestorju, prefektu, županu in predsedniku pokrajine je poslala brzotvorni tudi rajonska konzulta za Sv. Jakob. Šentjakobska konzulta se pridružuje pobudi župana in predsednika pokrajine ter nastopu antifašističnega odbora in demokratičnih sil, da se prepove fašistični shod, ki bi sprožil nov val nasilja. Konzulta tudi poudarja, da morajo pristojne oblasti krepko nastopiti proti škvaldovostim, ki nadaljujejo svoje teroristično delovanje, a niso še kaznovani.

Včeraj so se na tehničnem zavodu za geometre zbrali demokratični dijaki tega zavoda in so odobrili re-

Zavodski svet šole «I. Gruden» za slovenski šolski okraj

Zavodski svet srednje šole «Igo Gruden» iz Nabrežine, zbran na redni seji dne 6. 10. 1977, je z obzlobovanjem vzel na znanje nedavni sklep prosvetnega ministra o ustanovitvi šolskih okrajev. Zavodski svet ugotavlja, da ni minister upošteval upravičenih zahtev vseh šolskih, političnih in družbenih komponent, ki so enotno zahtevale ustanovitev samostojnega slovenskega šolskega okraja. Prosvetni minister je v celoti sprejel predlog dežele Furlanije-Juljske krajine, ki je za slovensko manjšino nesprejemljiv. Zavodski svet odločno protestira proti takemu ukrepu in zahteva, da se s primernimi posegi zadostno upravičenim zahtevam slovenske manjšine, kateri je po republiški ustavi in mednarodnih obvezah zagotovljena zaščita, ki naj med drugim omogoča naravni razvoj naših šol.

Naši pevovodniki Piji in možu Ivotu se je rodil sin

MATEJ

Srečnima staršema čestita in Mateju želi obilo sreče v življenju dekliski pevski zbor Vesna.

SINOČI V DVORANI OBČINSKEGA SVETA

Počastitev spomina tržaških pesnikov U. Sabe in V. Giottija

«Moža, ki sta Trstu mnogo dala, od njega pa le malo prejela»

Uradni Trst je sinoči dostojno počastil spomin dveh tržaških italijanskih pesnikov, Umberta Sabe in Virgilia Giottija, ki ju je za življenje družba povsem zanemarila, pa čeprav spadata med največje ime v italijanskem pesništvu njune dobe in vsekar v sam vrh domačega Parnasa.

V sejni dvorani občinske palače se je na svečano proslavo ob 20. letnici njune smrti, na proslavo, ki jo je pripravila tržaška občinska uprava, zbralo veliko ljudi, med katerimi je bilo, poleg predstavnikov oblasti in javnega življenja, tudi več občinskih svetovalcev, veliko predstavnikov literarne, likovne in znanstvene sveta. Med drugimi je bila tudi hči pesnika Giottija.

Svečanost je začel podžupan Giorgio Cesare, ki je hkrati tudi odbornik za kulturna vprašanja in ki je poudaril, da hoče Trst počastiti spomin svojih dveh velikih meščanov. Da bi naše mesto spoznalo pravega Saba in resničnega Giottija.

Nato sta o pesnikih spregovorila univerzitetna profesorja Bruno Maier in Umberto Damiani. Bruno Maier je govoril o Sabi, pesniku in pisatelju in ga prikazal v vrsti njegovih stvaritev iz vencev «Il Canzoniere», «Versi militari» in raznih drugih zbirk in posamičnih pesni, iz katerih vsej uva Sabova veličina in dobronata, tako je bil pesnik upravičeno označen kot «pesnik do brotes».

Umberto Damiani pa je na kratko in zgledno prikazal Virgilia Giottija kot pesnika kristalno čistih verzov, človeka, ki je ljubil staro klasiko, a hkrati obero sprejel sodobno slostvo in kulturo. Italijan po čustvih in kulturi, vendar vedno in na široko odprt vsemu svetu in zato odločen nasprotnik fašizma, ki je zanj predstavljal nekakšno vrtno srednjega veka v XX. stoletje. Bil je «pravi ideolog siromaštev» in zato «blag, iskren in skromen», le malo je želel, pa se tega ni dobil.

Strokovna prikaza pesnikov so dopolnile recitacije nekaterih njihovih pesmi, ki so jih podali Valeria Micromi, Lino Savorani in Alberto Di Stasio.

Združenje staršev openskega otroškega vrta in Sindikat slovenske šole sklicujeta za danes, 7. t.m., ob 20. uri na sedežu SD Polet na Opčinah sestanek s predstavniki združenj staršev vseh bivših otroških vrtev ONAIRC tržaške pokrajine, političnih strank in sindikatov ter z volja teljci.

Na sestanku bomo preučili položaj in se odločili za morebitne potrebne skupne ukrepe. Vabljeni so vsi starši, ki se zanimajo za ta vprašanja.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

RAZPISUJE

ABONMA

za sezono 1977-78

Vrsta abonmajev v Trstu

Red A (premijski)

Red B (prva sobota po premieri)

Red C (prva nedelja po premieri)

Red D (mladinski v sredo)

Red E (mladinski v četrtek)

Red F (sindikalni – druga sobota po premieri)

Red G (popoldanska predstava na dan praznika)

Red H (mladinski)

Red I (mladinski)

VPIŠOVANJE ABONENTOV DO JUTRI, 8. OKTOBRA V TRŽAŠKI KNJIGARNI, UL. SV. FRANČISKA 20, TEL. 732-487

ZAKLJUČEN OBISK BAVARSKEGA ODPOSILNSTVA

Treba je odpraviti vse pomanjkljivosti za pritegnitev prometa iz Bavarške

Napovedali vzpostavitev ekspresnih tovornih vlakov, ki bodo rabili do Trsta le 17 ur

Na sedežu deželnega odborništvaja za industrijo in trgovino je bila včeraj tiskovna konferenca ob obisku bavarške delegacije v našem mestu. Odbornik Stopper, podpredsednik bavarške vlade Hillmeier in predsednik tržaške pristaniške ustanove Zanetti so prisotnim članikarjem orisali pomen tega obiska.

Ce je na srečanju in trgovinskih zbirci prevladoval optimizem, so včeraj poudarili predvsem se ne-rešena vprašanja, sence v medsebojnih odnosih. Pristaniški promet z Nemčijo je dosegel v letu 1972 le 240.000 ton (to je vsekakor premalo), v letu 1976 pa je ta borna številka še nazadovala na komaj 210.000 ton blaga. Severnomorska pristanišča izvajajo konkurenčne pritisk, kar je z ene strani znak, da se boji Trsta, z druge strani pa to lahko škoduje trgovinskim odnosom med Trstom in Bavarsko. Podpredsednik Hillmeier je poudaril pomen naftovoda Trst-Ingolstadt, ki omogoča Bavarski nabavljanje cene energije in konkurenčnost njenih izdelkov. Sedaj je treba preusmeriti bavarške izdelke k sredozemskim pristaniščem in v prvi vrsti v Trst. Predsednik Zanetti je prikazal zmogljivost tržaškega pristanišča. Pro-met je v prvem polletju 1977 precej napredoval, saj je narasel za celih 30 odst. v konjunktorskih prevozih pa kar za 49 odst. Tožko bo obdržati tako napredovanje, a izboljšanje gospodarske konjunkt-ure bi moralo navdajati tržaške operaterje vsaj z umerjenim optimizmom.

Druga važna točka razgovora so bile prometne infrastrukture pred Trstom in Bavarsko. Dan prej je Hillmeier provokatorsko dejal, da je samo Haniab rabil več časa za prehod preko Alp, saj rabi bavarsko blago včasih celih 14 dni do Trsta. To pa samo v izjemnih primerih, je včeraj popravil bavarški podpredsednik. Kljub temu pa so cestne in železniške povezave najbolj šibka točka za povečanje blagovne izmenjave. Sklenili so, da bodo na Bavarskem v kratkem vzpostavili posebne ekspresne tovrne kompozicije, ki bodo dosegle tržaško železniško postajo v 17 urah. S tem bi moral odpasti eden izmed glavnih pomislekov bavar-skih operaterjev, ki se izogibajo tržaškega pristanišča. Nemški časnikarji so se zanimali za napredovanje tržaškega pristanišča v primeri z ostalimi sredozemskimi pristanišči. Generalni direktor luke Colautti je dejal, da le Trst in morda Reka sta imela tako napredovanje v prometu. Tu je Colautti v šali dejal časnikarjem, naj prepričajo Bavarce, da bodo nill več vina in povečali raje izvoz piva. V teh šaljivih besedah ne je bilo precej grenkobe, saj skozni tržaško pristanišče skoraj ne ere niti kapljice «lahtnih» pijač, ki jih Nemčija uvažna.

Po konferenci je del bavarškega odposilnstva obiskal tržaškega župana Spaccinija, v popoldanskem urah pa so gostje z ronškega letišča odleteli proti Münchnu.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom

FRANCEK RUDOLF

KOZA MEGLE

Igra v dveh dejanjih

Scena

Drago Turina

Kostumi

Anja Dolenceva

Glasba

Mojmir Sepe

Režija

JOZE BABIC

Jutri, 8. oktobra, ob 20. uri

Gledališča

VERDI

Pri gledališki blagajni so začeli obnavljati abonmaje za gledališko sezono 1977-78, ki se bo začela dne 27. oktobra s Puccinijevu opero «Turandot». Obnavljanje starih abonmajev bo trajalo do 9. oktobra, nakaar bodo prosti mesta na razpolago novim naročnikom.

Jutri ob 18. uri bo na sporedu drugi simfonijski koncert jesenske sezone. Gledališki orkester bo vodil V. Papperi. Nastopil bo pianist C. Crismanni. Na sporedu Mendelssohnove, Bugamelijeve in Beethovneve skladbe. Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

Gledališče bo začelo sprejeti v zbor nekaj basov. Avdicija bo 12. oktobra. Podrobnejše informacije v uradu za osebe pri gledališki ustanovi. Ul. Einaudi 1, telefon 62931.

TEATRO STABILE:

dramska sezona 1977/78.

Osem kuponov za 10 predstav v abonmaju. Prodaja pri osrednji blagajni (Pasaža Protti) in vpisovanje pri krožnih podjetjih, združenj, sindikalnih organizacij in šol. Informacija: Teatro Stabile, telefon 567201.

POLITEAMA ROSSETTI

Od ponedeljka, 10. oktobra, izven abonmajev: Garinei in Giovannini: «Anche i banchieri hanno un'anima». Komedia. Glasbena spremljava Terzoli in Vaimo. Nastopajo G. Bramieri, P. Tedesco in V. Valeri. Aboneti uživajo popust 30% za prva dva večera in 20% za ostale ponovitve. Vstopnice pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Koncerti

Italijansko-avstrijski krožek v Trstu in Krožek za kulturo in umetnost prireja v ponedeljek, 10. t.m., ob 20.30 v veliki dvorani CCA v Ul. S. Carlo 2 koncert Dva Leonhard Wallich-Rainer Kueuschnig (celo - klavir). Na programu bodo dela Stravinskega, Erbeja, Jančka in Debussyja.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 7. oktobra

MARIJA

Sonce vzhaja ob 6.11 in zahaja ob 17.35. — Dolžina dneva 11.24. — Luna vzhaja ob 6.09 in zahaja ob 14.35.

Jutri, SOBOTA, 8. oktobra

SIMEON

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 19 stopinj, najnižja 16, ob 13. uri 19 stopinj, zračni tlak 1017,1 mb rahlo pada, vlaga 73-odstotna, nebo pooblačeno, veter 5 km na uro jugozahodni, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,6 stopinje.

Dne 6. oktobra 1977 so se v Trstu rodili 4 otroci, umrlo pa je 15 oseb. UMRLI SO: 72-letni Bruno Bacchel-lli, 79-letna Anna Chiama vd. Bit-tesnig, 76-letna Amalia Zanin vd. Per-irin, en dan stara Cristina Apollonio, 69-letni Umberto Biagna, 88-letna A-riana Vieszoli vd. Leisner, 80-letna Francesca Kovac vd. Picco, 70-letni Martino Fabic, 78-letni Pietro Alberi, 87-letni Guido Montalbano, 76-letni E-milio Carlin, 57-letni Attilio Milani in 63-letna Ersilia Pecchiarich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172. (od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Banovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosekt: tel. 225-114; Božje polje: Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Se-sljan: tel. 209-197; Zavije: tel. 213-137; Milje: tel. 771-124.

Antonija Peric

vd. Kravanja

Pogreb bo jutri, 8. t.m., ob 10.30 iz mrtvašnice bolnišnice v Tržiču na-ravnost na sešlajsko pokopališče.

Zalujoči: sinova, snah, vnuki in drugo sorodstvo

Sesljan, 7. oktobra 1977.

SEJA DEŽELNEGA TAJNIŠTVA SLOV. SKUPNOSTI

Andreottijeva zagotovitev je žal ostala neizpolnjena

Deželno tajništvo stranke predlaga zato ponoven nastop pri predsedniku vlade - O odložitvi volitev

Na svojem prvem jesenskem zasedanju v sredo je deželno tajništvo Slovenske skupnosti pod vodstvom Andreja Bratutza obravnavalo med drugim predvsem odložitve volitev na spomlad ter problem celovite za-ščitve Slovencev v Italiji.

Po uvodnem tajniškem poročilu Draga Stoka se je o nakazanih pro-blemih razvila diskusija, v katero so posegli Rafko Dolhar, Marjan Terpin, Salvatore Venosi, Damjan Paulin, Marij Maver, Antek Terčon in drugi.

Glede odložitve volitev je deželno tajništvo ugotovilo, da se nekatere stranke zaradi notranjih in splošnih političnih problemov volitev dejsko bojijo. To pa ne velja za Slovensko skupnost, ki se je na volitve že do-robno pripravila in že začela prek raz-nih komisij z delom, ki je povezano z volitvami. Deželno tajništvo je pou-darilo predvsem važnost deželnih volitev, ki bodo pravi tako v prvi polovici prihodnjega leta, in ki bodo za Slovence v deželi Furlaniji - Julj-ski krajini pomenile gotovo preizkusni kamen.

Glede celovite zaščite Slovencev v Italiji deželno vodstvo ugotavlja, da je zagotovitev predsednika vlade Andreottija, da bo še v mesecu septembru imenovana posebna komi-sija za izdelavo zakonskega predlo-ga o zaščiti Slovencev v Italiji, žal ostala neizpolnjena. Zato poziva vodstvo Slovenske skupnosti vse Slo-vence, da preko enotne delegacije, ki je bila avgusta letos v Rimu, ponovno sprožijo zahtevo po takojšnji ustanovitvi posebne komisije pri pred-sedstvu rimske vlade oziroma parlamentu. V ta namen je vodstvo še interveniralo pri vladnem komi-sariu Molinariju in zdaj zastopane v enotni delegaciji, ki jo je letos poletni sprejel predsednik vlade An-dreotti in to v prepričanju, da pride čimprej do globalne zaščite Sloven-cev ki žive v Italiji.

Prve deželne pobude za zaposlovanje mladih

O zakonu za zaposlovanje mladih ne se je v zadnjih mesecih ogrom-no pisalo in razpravljalo tako na sindikalnih kot v upravnih in poli-tičnih forumih. Dežele pa imajo pri izvajanju teh norm prvenstveno vlo-ga.

Deželni odbornik za delo Dal Mas je v pristojni komisiji orisal dežel-ne pobude. Do sedaj so preučili že 254 načrtov, ki bodo omogočili zapo-slitev 1.695 mladih, stroški pa bodo znašali približno 8 milijard lir. Dal Mas je spomnil, da je v naši deželi 15 tisoč brezposelnih, v posebne

ZARADI ZASEDBE «DANTEJA»

ODLOŽEN POSVET O ŠOLSTVU

Srečanje s pristojnimi ustanovami za boljše ureditev cestnega omrežja na industrijskem področju - Strokovna pomoč vinogradnikom

(Med sejami pokrajinskega sveta (zadnja je bila 22. septembra, ko so odobrili priziv na deželno upravno sodišče proti razveljavitvi sklepa o rabi slovensčine in sklenili sestati enotno delegacijo, ki bo v Ri-mu posredovala za pospeševanje u-zakonitve globalne zaščite, prihod-nja bo pa v ponedeljek z razprava-ma o perečih družbenih in gospo-darskih vprašanjih) se delovanje po-krajinske uprave odvija živahno s sestanki svetovalskih komisij in raz-nimi pobudami odbora.

Ta dni je pokrajinski odbornik za javna dela sklical širok posvet vseh pristojnih ustanov, da se začnejo urejevati zapletene lastniške zade-ve, ki ovirajo učinkovitost posegov pri upravljanju in vzdrževanju jav-nega cestnega omrežja na industrijs-kem področju in okrog njega. Se-stanka so se udeležili predstavniki dolinske, miljske in tržaške občine, vladnega komisiarista, državnega ce-stnega podjetja, Ustanove za indu-strijsko cono in državnega tehnične-ga urada.

Danes bi moralo biti srečanje o šolski programaciji v luči porazdeli-tve šolskih okrajev, na katero je odbornik za šolstvo povabil pred-stavnike šol, političnih in kulturnih ustanov, so ga pa morali zaradi za-sedbe na liceju «Dante», kjer bi se moral odvijati, odložiti na torek, 18. t.m., ob 17. uri. Iz istih razlogov je tudi bilo treba prenesti na še ne določen datum srečanje, ki ga pri-reja pokrajina na temo «Poletni cri-srečanje med šolo in vsakodnevno stvarnostjo». Pokrajinska uprava je v zvezi z ukinjitvijo enega razreda liceja, ki s sprožila protestno akcijo študentov, že posredovala pri šolskem nadzorništvu in pristojnem ni-strstvu in se dogovarila s študen-ti in starši o nadaljnjih posegih.

Nadaljuje se s precejšnjim uspe-hom pobuda pokrajine za neposred-no strokovno pomoč vinogradnikom, ki jo izvaja s sodelovanjem občinskih uprav, strokovnih služb dežele in strokovnjakov. Prav dobrega o-biska nabrežinskih vinogradnikov, bilo jih je okrog 40, je bilo deželno prvo srečanje dr. Milia pretekli večer v Praprotni, sestanka z inž. Vo-dopivcem pretekli torek v Repnu se je udeležilo več kot 70 trtorcejev, sinoči se je pa izvedeno Zudenigo sestal v Dolini s tamkajšnjimi vi-nogradniki.

Prodoren uspeh pianista Mirkoviča v Trstu

V okviru pobud za uveljavljanje mladih glasbenih talentov je bil včeraj v baziliki S. Silvestro izredni kon-cert pianista Sana Mirkoviča z Re-

Razstave

V umetnostni galeriji «Planetary» (Ul. Diaz 1/D) bodo drevi ob 19. uri odprli razstavo del umetnika Pi-chetta.

V galeriji «Torbandena» razstavlja slikar Zoran Musić.

V galeriji «Forum» v Ul. Coroneo I razstavlja tržaški umetnik Edvard Zajec.

V Občinski galeriji razstavlja tr-žaška umetnica Eietta Doveri-Baldini.

V galeriji «La Lanterna» v Ul. sv. Nikolaja razstavlja graški slikar Ri-chard Oberhuber.

V galeriji «Tribbia» na Piazza Vec-chia bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo del turinskega slikarja F. Tabassa.

V galeriji «Cartesius» v Ul. Mar-coni razstavlja svoje najnovejše gra-fike tržaški slikar Livio Rosignano.

V galeriji «S. Elena» v Ul. degli Artisti razstavlja slikar Walter Dusatti.

«Galleria Moderna» v Pasaži Ros-soni razstavlja 16 slikarjev iz sindi-kata likovnih umetnikov CISL.

Slikarska razstava Vinke Zakrajško-ve v NSK bo odprta do 8. oktobra v uradnih urah knjižnice. Slike so tudi na prodaj — informacije v knjižnici.

Izleti

PD Ivan Grbec v štednjak priredi 30. oktobra enodnevní avtobusni izlet v Polj in Medulin. Vpisovanje vsak delavnik od 18. do 19. ure v društvenih prostorih ali po telefonu 812269 od 13. do 14. ure. Plačilo ob vpisu 5.000 lir.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slo-venske skupnosti organizira dvodnevni izlet v Slovenske Konjice 15. in 16. oktobra. Cena, vključno vožnja, ve-čerja, prenočišče, zajtrk in kosilo, je 20.000 lir. Vpisovanje pri Nevenku Grudnu, Orlandu Zbogaru in Marjanu Kraku.

Prispevki

Milka in Pepka darujeta 4.000 lir za spomenik padlim v NOB v Bazovici.

+

Zapustila nas je naša draga ma-ma in nona

Antonija Peric

vd. Kravanja

Pogreb bo jutri, 8. t.m., ob 10.30 iz mrtvašnice bolnišnice v Tržiču na-ravnost na sešlajsko pokopališče.

Zalujoči: sinova, snah, vnuki in drugo sorodstvo

Sesljan, 7. oktobra 1977.

POTRJEJENA OBSODBA ZARADI USADA V ULICI BRANDESIA

Družine na ogroženem območju živijo še vedno v težavnih razmerah, nekatere pa se še sploh niso vrnile na svoje domove

Na tržaškem prizivnem sodišču je bila potrjena sodba proti načrtovalcem stavb, ki so bile poško-dovane v Ul. Brandesia zaradi u-sada zemlje.

Dogodek se je zgodil 21. maja 1972, leta, ko so na treh šestnad-stroptnih stavbah in okoliških hi-šah nastale vidne razpoke in se se celo delno porušile. Stavbe bi morale tvoriti kompleks petih sta-novanjskih stolpnic na zemljišču med Ul. Brandesia, Ul. Valerio in Ul. Pagliaricci. O nastalem stanju, ki je precej razburilo mesto, saj so ogrožene družine morale zapu-stiti svoje domove, so odprli sod-niško preiskavo, ki je ugotovila, da se je gradilo na zemljišču, pod-vrženem usadam zemlje. Preisko-valci so ugotovili tudi, da sta na-črtovalca inž. Sergio Cumin in nje-gov sin inž. Claudio Cumin spre-menila morfološke posebnosti zem-ljišča in geostatično ravnotežje ce-lotno cone. Zgradbe so nato poru-šili ker so spravljale v nevarnost predvsem bližnje hiše.

Na procesu, ki je bil novembra lani, je sodišče načrtovalca spozna-lo za kriva in ju obsodilo na po-gojen pripor za leto dni. Obtožena sta takoj vložila priziv.

Na prizivnem procesu, ki je bil te dni, je prvi spregovoril odv. škerk ki brani družino Galante, in dejal, da je usad zemljišča pri-zadel celotno cono, ki je bila v velikem gradbenem razmahu. Odv. škerk je se pristavil, da načrto-valska Cumin nista poravnala stroškov in zato zahteva, da se po-usti prvotna obsodba.

Do enakih zaključkov so prišli tudi ostali branilci prizadetih dru-žin, naka je sledil zagovor branil-kec inženjerjev Cumin, ki so do-kazovali nedolžnost svojih klientov.

Po podruzi uri obravnave je pri-zivno sodišče potrdilo prejšnjo so-dbo, obtožena načrtovalca pa sta napovedala priziv na kasacijsko sodišče.

Kljub temu, da je neko podjetje iz Furlanije poskrbelo za stabilnost zemljišča, pa je za družine na o-groženem področju še precej ne-všečnosti. Nekateri so se vselile v svoje še vedno poskodovane domo-ve po 1 leto, druge po treh letih, nekatere pa še vedno čakajo (in to že 5 let in pol), da bi oblasti poskrbele za potrebna popravila njihovih domov. Ta čas živijo na stroške tržaške občine v prostorih motela «Val Rosandra».

TECAJI VALUT V MILANO

DNE 6. 10. 1977

Ameriški dolar: debeli drobni

878.-

850.-

1545.-

374.-

178.-

24,10

379.-

53.-

780.-

355.-

135.-

173.-

152.-

20,50

20,50

41.-

41.-

Funt sterling

Svicaški frank

Francoski frank

Belgijski frank

Nemška marka

Avstrijski šiling

Kanadski dolar

Holandski florint

Danska krona

Svedska krona

Norveška krona

Drahma: debeli drobni

41.-

41.-

Dinar: debeli drobni

41.-

41.-

MENJALNICA

vseh tujih valut

Mali oglasi

TRISOBNO stanovanje dajem v na-jem na Opčinah, telefon 211465 ali 211688.

**AGITACIJA 500 KOVINARJEV
LADJEDELNICE ITALCANTIERI**

Široka podpora zahtevi po povečanju proizvodnje v obratu

Medtem izvajajo na vladni ravni pritisk, da se sestavijo programi o okrepitevi ladjedelstva in o izbrisu delavcev iz dopolnilne plačajne. Gre za uveljavitev enotne zahteve, ki se je izoblikovala na vsedržavni konferenci o ladjedelstvu, sklicani na pobudo tovarni

skega sveta prejšnji teden v ladje delnici in ob navzočnosti parlamentarcev, sindikalistov, predstavnikov krajevnih ustanov in ogromne množice kovinarjev tega največjega in industrijskega obrata na Goriškem. Protestne manifestacije delavcev ki so v dopolnilni blagajni, so s

Za danes jutraj je napovedan pohod iz ladjedelnice v Ronke. Delavci, ki so ostali brez zaposlitve in se morajo po sklepu sindikalnih organizacij vsak dan javiti na delovnem mestu, bodo ob 8. uri kroni

SKO GLEDALIŠČE
PRICI SKUPAJ S SLOVENSKO

**ZELO SLOVENSKE KATOLISKE
Z USTANOVO ZA KULTURNE
RIREDITVE (EMAC)
ZA SEZONO 1977-78**

em predstav	
(n)	10.000 lir
(n)	7.000 lir
	5.000 lir

SEZE, UL. MALIA 2, TEL. 2495
DREVORED XX. SEPTEMBRA
UDI NA SEDEŽIH PROSVETNIH

OVIM BLAGOM PO STA
MAR

stavlja veliko

PROD

IMERJAVE ♦

ih znanj, med katerimi

Boys, Rodrigo, Somma, Larino Casa, Yebez, Patrick, E

ŽENSKA IN OTROŠKI

Fine otroške hlače iz tweeda
Otroške srajce »Wranglers«
Fine otroške jopice - velur
Otroški jeans - originalne znamke
Fina ženska krila - modne barve
Flanelasti otroški jeans »Wranglers«
Otroške vetrovke »Rodea kapica«
Zametni otroški jeans »Wranglers«
Volnena modna ženska krila -
Originalni ženski jeans znanih
Ženski jeans - izbrana mladost
Ženske hlače iz gahardina - čisto
Fine flanelaste ženske hlače

Ženski črtasti zamezni jeans
Ženska krila iz tweeda
Zamezni črtasti ženski jeans «R
Otroške jopice «Wrangler»
Visokomedni otroški loden

Ženski jeans jopica «Wranglers»
Visokomodni ženski loden.

PLATNO - ODE

Raznobašne pisane krpe
Brisače iz trofratnega bombazina
Kuhinjske zavese z volani
Bele in tiskane prevleke za blazine
Preprege za kopalnico - različne
Fine trofratne brisače
Zavese - višina 2,10 m
Zavese - višina 3 m

Namizni kompleti za 6 oseb
Bele enoposteljne rjuhe iz bom
Velike škotske odeje - nove ba
Komplet rjuhe in prevleke
Enoposteljne odeje - Termotex

Enoposteljne odeje «Termotex»
Pisani namizni kompleti za 12
Dvoposteljne odeje «Calortex»
Dvoposteljni tiskani kompleti
Preproge za spalnico - orient.
Vezani dvoposteljni kompleti
Velike dvoposteljne odeje - rol.
Preproge za dnevno sobo - orient.

**različnih artiklov ter perilo
nično neverjetnih cenah**

BAZAAR

KTOBRA — OB 9. URI

ORGANIZZAZIONE FIDUCIARIA, MESTRE - Tel. 982195

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v
žiču dežurna lekarna Centrale,
Republike, tel. 72-341

Nekaj misli ob nedavnem mednarodnem kongresu alternativne psihiatrije

Nedavni kongres alternativne psihiatrije v Trstu so obdela pasivna, zelo velika pozornost. Pri njej ni bilo priložnosti, saj naša država prednjači v novem pristopu do problema psihiatrije. Prof. Basaglia je svoj pristop najprej preveril v Goricu, sedaj ga uvaža in obenem preverja v Trstu. Pri našem poročanju se nismo dotikali strokovnih ocen, ker za to kot novinarji nismo usposobljeni, soglašali pa smo z družbenim pomenom, vprašanja psihiatrije, kakor ga tolmači alternativna psihiatrija. Danes objavljamo sestavek psihiatra dr. Sava Spacala, kot strokovni prispevek k razpravi o tem silno pomembnem problemu človeške dušne.

Ta članek predstavlja osebnostno reakcijo na vsebino kongresa o alternativni psihiatriji. Sama oznaka alternativna psihiatrija spodbuja k brezkompromisni opredeljenosti in polarizaciji mišljenja. To je delno odgovor na negotovost, zmedo, in protislovja v razumevanju in sprejemanju tega gibanja s strani večine prebivalcev. V čem je pravzaprav bistvo tako imenovane alternativne psihiatrije? Kakšno so bistvene razlike med njo in tradicionalno psihiatrijo? Kratkina je vloga psihiatra - predstavnik alternativne psihiatrije? Kakšno je njegovo pojmovanje duševne bolezni? Kakšen je njegov odnos nasproti psihiatričnemu pacientu? Ali se alternativna psihiatrija še inna za del zdravniške vede ali pa predstavlja predvsem družbeno gibanje, ki povsem zavrne vsako vez z medicino in psihiatrijo kot ju na splošno pojmuje? To so nekatere od številnih vprašanj, ki se vsiljujejo človeku, ko razmišlja o tem nedavnem kongresu in o delu, ki ga še več let tu pri nas opravlja dr. Basaglia.

Preden se lotim podajanja svojih osebnih misli o tem, kaj alternativna psihiatrija predstavlja, kje vidim njeno vrednost in kje njene hibe, bi hotel poudariti, da je ta članek napisan z vidika psihiatra, čigar glavna aktivnost obstaja v praktičnem psihiatričnem psiho-terapiji. To poudarjam zato, da bi odstranil videz objektivnega, nevrnane podajanja in tako, da bodo moji predskoti, ki so pri takih globalnih razpravah neizbežni, od vsega začetka jasni.

Ne mislim tu razglabljati o vseh točkah programa, ki se jih alternativna psihiatrija loteva. Saj to gibanje ni tako enotno, da bi se dalo o njem diskutirati kot o zakroženo celoti. Mislim pa, da je le mogoče izluščiti nekaj temeljnih postavk, na katerih stoji vsa struktura alternativne psihiatrije.

1. Predvsem je bistvena njena kritika, ki jo usmerja proti tradicionalni psihiatriji: leta naj bi si nadevala oblike objektivne, empirične znanosti, v bistvu pa, pravi Basaglia, nauki tradicionalne psihiatrije predstavljajo le koristno ideologijo. S pomočjo te ideologije, ki se izdaja za znanost, naj bi vodilni šoli družbe ohranjali svoj privilegiran položaj s tem, da poiskajo v stran razne vrste emarginirancev, med njimi tudi tako imenovane duševne bolnike.

2. Predstavniki alternativne psihiatrije sprejemajo kot praktično dokazano, da predstavlja večina psihiatričnih bolnikov direktno posledico socialno-ekonomskega sistema, ki naj bi temeljil na izkoriščanju emarginirancev s strani o-kapitalisti ali kapitala. Tradicionalni psihiatriji in ostali intelektualni delavci naj bi bili, pa naj se tega zavedajo ali ne, le orodje v pesti sistemov.

3. Ker predstavlja situacija v psihiatriji le simptom širših družbenih anomalij, je vedno po mišljenju predstavnikov alternativne psihiatrije, nesmiselno in neproduktivno omejit se na reforme na psihiatričnem področju in na zdravljenje posameznih duševnih bolnikov. Potrebno bi bilo, po njihovem mnenju, stopiti preko tihih meja tradicionalne psihiatrije in se priključiti vsem tistim gibanjem, ki stremijo po odpravi neenakosti in izkoriščanja v družbi.

S temi tremi točkami, seveda, še zdaleč ni izčrpana obširna problematika, ki se je lotevajo razne struje alternativne psihiatrije, a mislim, da kar verodostojno ponazarjajo bistvo njene misli. Vsaka od navedenih točk skriva v sebi zelo kompleksno problematiko in bi vsaka posebej zahtevala izčrpen esej za podrobno razčlenitev in razjasnitev. V sklopu tega članka lahko samo navedem nekaj misli, ki naj bi površno nakazale nekaj vprašanj in posledic, ki izhajajo iz navedenih postavk.

Kot sem omenil v prvi točki, predstavniki alternativne psihiatrije trdijo, da je psihiatrija in na splošno medicina, pojmovane v tradicionalnem smislu, le psevdonost, ki služi vodilnim slojem in samim psihiatrom kot ideologija, s katero lahko opravčujejo esegegacijo in zatiranje duševnih bolnikov. S tega stališča tudi izhajajo ena alternativna psihiatrija, ki v celoti zavrne tradicionalno psihiatrijo.

Poglejmo sedaj bolj podrobno, kakšni so očitki alternativne psihiatrije. Glavni je vsekakor ta, da »tradicionalna psihiatrija ne služi potrebam tistih, ki jih samovoljno označuje kot duševne bolnike. Pri tem predstavniki alternativne psihiatrije ne razlikujejo med množičnimi prijemmi in postopki, ki

presije igra negativno vlogo, s tem da opredeljuje ljudi za duševne paciente. Ravno tako je pomembna kampanja, ki skuša seznaniti široko javnost s problematiko tako imenovanega duševnega bolnika in ga s tem približati ali celo vključiti med širše sloje prebivalstva. V tem predstavniki alternativne psihiatrije sledijo misli velikega ameriškega psihiatra H. S. Sullivan, znanega po humanizaciji zdravljenja shizofrenikov, ki je vneto ponavljal, da so sorodnosti med ljudmi, tudi tistimi, ki veljajo za najbolj bolne in čudne, mnogo bolj bistvene od vseh razlik, ki jih morda ločujejo med seboj. A tu je potrebno omeniti, da je do podobnega odprta in odprave umobolnosti prišlo drugod po svetu po zaslugi psihiatrov in pristojnega prebivalstva, ki nimajo mnogo skupnega s propagandističnim slogom alternativne psihiatrije.

Iz tega prihajam do zaključka, da bi misel alternativne psihiatrije morala biti podvržena enaki kritiki, ki jo Basaglia zna tako u-činkovito usmeriti proti »tradicionalni psihiatriji in medicini«. To je, z vestnostjo in širokoglednostjo bi se »alternativna psihiatrija« morala vestno spraševati, kaj je resnično veljavna in njeni misli in kaj je le ideologija, ki ne služi resničnim potrebam prebivalstva.

dr. SAVO SPACAL

Novost na knjižni polici

Še eno dobro delo Švicarja Frischa

Drobno in na videz neznatno literarno delo je dobro in ga bralec z užitkom bere

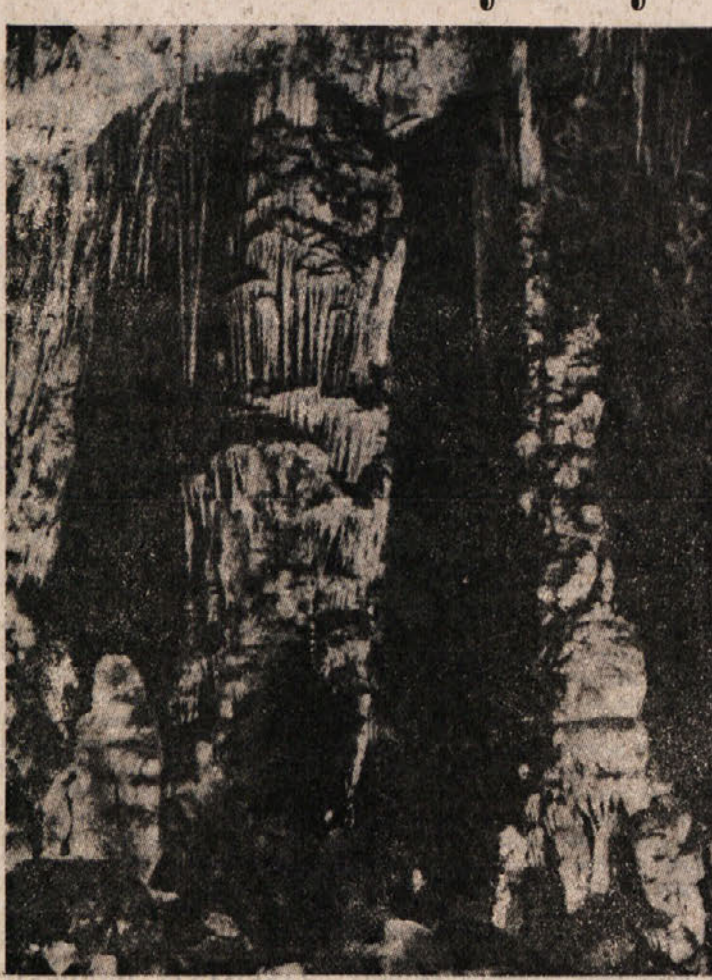
Švicarski pisatelj Max Frisch je imeniten pisatelj. Res je, da je preskočil vsakega literarnega dela subjektivno, toda kar smo dostojili dobili Frischa v slovenščini, najbrž vse, tudi objektivno presega poprečje. Tudi njegova najnovejša knjiga v slovenščini, pripoved Montauk (prevečel jo je Vital Klabus, izdala Državna založba Slovenije) je imenitna knjiga. Morda celo presega tisto, kar smo dostojili brali Frischa v slovenščini. Ker je sicer avtobiografska, intima, toda vse-skozi vsebinsko, oblikovno in estetsko izvrstna. In še to, je ena najnovejših pisateljev, stvaritev, saj je v originalu izšla leta 1975. Knjiga Montauk torej zasluži kot ena redkejših doseganih stvaritev med prevodi tujih del v slovenščino, posebno obelodbo.

Pisatelj Max Frisch je po rodu Švicar. Doma je v Zürichu, kjer se je rodil leta 1911. Studiral je germanistiko, česar se v Montauku tudi spominja. Bil je novinar (tudi to omenja in pripoveduje o svojih prvih novinarskih izkušnjah ter honorarjih), potem je študiral arhitekturo (v pripovedi Montauk govori o tem, kako je skazil bratu prvo hiso, kako je doživel polom s svojim podjetjem). Po vojni je veliko potoval in živel v Franciji, Italiji, Mehiku in v Združenih državah. Slovenci smo dobili v prevodu njegov roman Stiller, ki smo ga ustvarili v samem vrhu pojava evropskega romana tako v pogledu idejnosti kot forme. Tudi kratki roman Homo faber je izšel v slovenskem prevodu. Prav tako je bil z velikim zanimanjem sprejet njegov roman manjši, ki ga imenujemo Gantenbein. Naj mi bo ime Gantenbein, ki je zaradi svojega stila posebnost v evropski literaturi. Ni čuda, da je pisatelj med kandidati za Nobelovo nagrado. In da na tudi njegov tekst Montauk ne more razočarati.

Montauk je avtobiografska pripoved, čeprav je najbrž velika večina literarnih del kakorkoli doživljajo. Na drugi strani pa je tudi tista množica del, ki jih jemajo za avtobiografske kakorkoli slobodno oblikovanih in preoblikovanih, tako da je treba pri takih ocenah vedno več kot previdni. Pisatelj pripoveduje, ali obnavlja v svojih spominih, svoje prijetelje in žene in svoja doživljanja z njimi. V ospredju pripovedi je pisateljevo bitanje v New Yorku in ljubzenskem srečanju z mlado uslužbenko Lynn. Ob njej oživlja pisatelj svoja doživljanja, ki so v okviru svojega dela, še bolj v svojih ljubzenskih in se zaustavlja ob posameznih postajah svojega življenja v Rimu, Parizu, v Zürichu. Toda nikakor mu ne gre, da bi pletel zgodbe. Kaže, da je prenehal s psihološko prefinjenostjo svojih zgod, ki so njegove romane napravile tako privlačne. Ljubzensko srečanje in utrinki iz življenjske poti so tako rekoč naravnani. Dogajanje je v Montauku skrajno na minimum. New York in doživljanje z Lynn so bežno opisana.

Vse bolj pa je v ospredju pisateljevo razmišljanje o ljubezni, o življenju, o uresničevanju ideala in želja, o razočaranjih in treznih spoznanjih. Tako ob ljubzenskem srečanju z mlado Američanko pisatelj dejansko pravlja nek obratno svojega življenja, čeprav je še sam daleč od tega, da bi potegnil črto od svojega življenja in je mlada Lynn le eno izmed njegovih srečanj, le ena od točk njegovega nemirnega, svetovljudskega življenja. Toda ob malce romanti-

Pohod slovenskih jamarjev

Motiv iz jame Vilanice pri Sežani

V spomin na jamarja Silva Modrijana, ki se je 1963. leta po prihodu iz Kače jame pri Divači hudo prehladil in nato za poljučeno umrl, se zbirajo jamarji vsako leto na spominski pohod in na strokovne pomenke. Tako so se sestali tudi v nedeljo, 2. oktobra, v jami Vilanica pri Sežani.

Zbralo se jih je nad 80 in med njimi je bilo tudi nekaj žensk. Prišli so iz raznih krajev Slovenije kot na primer iz jamarških klubov v Prebrodu, Kranju, Logatcu, Tolmini, Postojni, Kočevju, Ribnici, Domžalah in v Sežani. Prišli so tudi člani jamarškega kluba iz Ljubljane in iz bližnje Kozine. Pohoda in pomenke so se udeležili tudi jamarji, organizirani v klub: Kraški kot iz našega zamejstva, ki so na svoje organizirano delo lahko upravičeno ponosni. V koncertni dvorani jame Vilanice jim je spregovoril predsednik kluba jamarjev iz Postojne Marjan Perko, ki je po kratkih spominskih besedah razdelil predstavnikom navzočih klubov spominska priznanja za dolgoletno delovanje.

Nato je predsednik jamarškega kluba iz Sežane Guštinčič opisal jamo Vilanico z geološkega in s speleološkega vidika. Nato so se jamarji razdelili v dve skupini, ena je odšla v Vilanico, druga pa v Lipiško jamo. Letošnja pohoda se je udeležil tudi dr. France Habe, predsednik jugoslovanske speleološke zveze, ki je bil pred nedavnimi v Londonu na kongresu svetovne speleološke zveze, kjer je predaval o kraških jamah in o morebitnem vplivu industrijske proste cone na kraški svet.

Sl. Ru.

L. C.

Radio Vizija

Petek, 7. oktobra 1977

ITALIJANSKA TV	
12.30 Prvi kanal	21.45 Leo Ferré: <i>Io vengo da un'altra solitudine</i>
12.30 Argumenti	22.25 Diario di un festival
13.30 Stanlio e Ollio	Ob zaključku DNEVNIK 2 - Zaenje vesti
GUERRA AI LADRI, film	
LE TESTE MATTE	
13.30 DNEVNIK	JUGOSLOVANSKA TV
14.10 Jezik za vsakogar:	Ljubljana
NEMSCINA	15.00 TV v šoli
17.00 Ob petih z Amedeo Naz-	17.05 Krížem krazem
zarlem	17.20 Pisani svet
17.05 Risanka	18.10 SREČANJE OKTOTOV
17.20 Zorro: NERED V MONTER-	18.45 Sodobna medicina:
REYJU	POCASNO ODSTEVANJE
17.45 Discoteca Teen:	19.30 DNEVNIK
Gli America, 1. del	19.50 Notranjopolitični komentar
18.00 Argumenti	20.00 P. Gerdos:
18.30 DNEVNIK 1 - Kronike	NEMIRNA LJUBEZEN
19.20 Mamma a quattro ruote:	na daljavo
CINEMA CHE PASSIONE	21.15 Razgledi:
TV film	BOLNISKE - «BOLNISKE»
19.45 Almanah, Vremenska slika	21.45 Politične zgodbe
20.00 DNEVNIK	22.35 DNEVNIK
20.40 Posebna oddaja Dnevnik 1	Koper
21.35 Srečanje z Rito Hayworth	19.55 Otroški kotiček
GILDA	20.15 DNEVNIK
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika	20.35 OKLEPNA SOBA
	Film z Colin Gordonom in Ann Lynn, režija Vernon Sewell
	21.55 Likovni nokturmo:
	LOUZE SPACAL, dok. od- daja
	Zagreb
	19.30 DNEVNIK
	20.00 Izvolite, kar naprej
	20.50 LJUBEZENSKA ZGODBE
	21.40 Portreti - N. Sad
	22.20 DNEVNIK
	SVICA
	18.05 Program za otroke
	19.25 Znanstvena oddaja
	20.45 LA VITA DI MARIANNA
	21.40 Argumenti

TRST A	
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00	Poročila: 7.20 Dobro jutro, 8.05 in 9.05 Glasba in kramljarije, 10.05 Koncert: 11.35 Danesnja plošča: 12.00 Glasba po želji: 13.15 S pevskih revij: 13.35 Melodije: 14.10 Roman v nadenj: 14.30 Veliki izvajalci: 15.35 Nekaj v posvetilo: 16.00 Gremo v kino: 16.30 Otroški vrtljak: 17.05 Deželni skladatelji: 17.25 Glasbena panorama: 18.10 Kulturni dogodki: 18.25 Klasični album.

KOPER	
6.30, 7.30, 10.30, 14.30, 15.30, 19.30	Poročila: 8.32 Barok v glasbi: 9.15 Melodije iz filma «Car Wash»: 10.00 Z nami je...: 10.32 Musica sprint: 10.45 Glasba in besedah: 11.32 Mini juke box: 11.45 Elizabetne pripovedke: 12.00 Na prvi strani: 12.05 Glasba no želja: 14.00 Kultura in družba: 14.10 Plošče: 14.33 Poje Oliver Dragojevič: 15.00 Mi in naši otroci: 15.10 Valček, polka, maršurka: 15.40 Ital. zbori: 16.00 Turistični napotki: 16.40 Glasbeni notes: 17.00 Ob petih popoldne: 17.30 Primorski dnevnik: 18.00 Taps-pops: 18.35 Naši zbori poje: 20.00 Glasba in zvoki: 21.17 Ansambel Santi Latorca.

RADIO 1	
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00	Poročila: 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujanje: 6.40 Včeraj v parlamentu: 8.50 Resna glasba: 9.00 in 10.35 Vi in jaz: 11.00 Momenti

italijanskih melodram: 11.30 Glasba in pogovori: 12.10 Drugi zvoki: 13.30 Program z Donatello Motetti: 14.05 Vam ugađa Beethoven: 14.30 Informacije o znanosti: 15.05 Glasbeni programi: 15.30 Mala zgodovina o prednjih strazah: 16.15 E-state con noi: 18.35 Srečanje z VIP: 19.35 Vremenski programi: 20.15 Komorni koncerti: 22.05 Konec tedna: 22.50 Kitarist Raimondo Di Sandro.

SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 22.00 in 23.00 Poročila: 5.15 Danes za vas: 6.20 Rekreacija: 6.50 Dobro jutro, otroci!: 7.20 Beseda na današnji dan: 8.08 Glasbena matineja: 9.05 Radijska šola: 9.30 Iz glasbene tradicije jug. narodov in narodnosti: 10.45 Turistični napotki: 11.03 Znano in priljubljeno: 12.10 Z orkestri in solisti: 12.30 Kmetijski nasveti: 12.40 Pihalne zgodbe: 13.20 Zabavna glasba: 13.30 Priporočajo vam...: 13.50 Človek in zdravje: 14.05 Glasbena pravljica: 14.15 Naši umetniki mladim poslušalcem: 14.30 Glasba po želja: 15.30 Napotki za turiste: 15.35 Glasbeni intermezzo: 15.45 Naši gosti: 16.00 «Vrtljaki»: 17.00 Studio ob 17.00: 18.05 Moment musical: 19.20 Zabavna glasba: 19.35 Lahko noč, otroci!: 19.45 Ansambel Zadovoljni Kranjci: 20.00 Stop pops 20: 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih: 22.20 Besede in zvoki iz logov domačin: 23.05 Literarni nokturmo.

ANDREJ ŠAVLI: VRSTA SKOZI ČAS

Obrazi koprsko-goriške generacije slovenskih učiteljev (1875 - 1909 - 1919)

Venceslav Čopić

Med živčnimi bi zares težko našli bolj popularnega slovenskega pedagoga, kakor je profesor Venceslav Čopić.

Rojen je bil v Lokavcu pri Ajdovščini, oče mu je bil delavec na žagi. Po osnovni šoli v domači vasi je prišel v Sežano na pripravnika za učiteljske, nato na učiteljske v Koper, se s šolo vred preselil iz Kopr. v Gorico, kjer je maturiral leta 1912. Po prvi svetovni vojni je študiral na zagrebški višji pedagoški šoli in se usposobil za predmetnega učitelja, profsorski izpit je opravil na univerzi v Zagrebu. Obiskoval je tudi tujetaje za pouk na trgovskih in kmetijskih nadgledalnih šolah.

Najprej je učiteljeval na osnovnih šolah, na Primorskem v Povirju in v Stjaku, v predplebiscitnem času na Rudi na Koroskem, pozneje v Pišecah pri Brezicah, na meščanski šoli pa v Ptuj, končno je bil 17 let profesor na učiteljski v Ljubljani. Po drugi svetovni vojni je bil predsednik Pedagoškega sveta v ministrstvu

za prosveto SR Slovenije, kjer je prispeval velik delež k gradnji socialističnega šolstva v Sloveniji, zjemajoč iz svoje bogate učne prakse in pedagoškega znanja. Leta 1951 je bil upokojen, da je nadaljeval delo z nezmanjšano silo. Po nekaj letih je bil šolski nadzornik v goriskem in krškem okraju; nato je bil pet let pri Pedagoškem centru v Ljubljani, kjer je organiziral in vodil tečaje za učitelje in profesorje, sodeloval je s prosvetno-pedagoškimi službami in posvečal veliko pozornost izobraževanju učiteljev, da ga od nje ne moremo ločiti.

Učiteljeval je na Postojnski, pred prvo svetovno vojno in po njej ga zasledimo na šoli v Studenem, v letih 1924-1926 je bil didaktični ravnatelj dolobnega okoliša Postojnske, zaradi fašističnega pritiska se je moral umakniti v Jugoslavijo. Bil je vrsto let solski upravitelj v Planini pri Raketu, v letih 1940-1941 se je preselil v Ljubljano in bil šolski nadzornik v okraju Ljubljana - okolica.

Leta 1941 se je kot vključil v osvobodilno gibanje in kmalu odšel z družino v partizane. Med NOB je bil vodja pedagoških tečajev za mlade učitelje, ki so se vrsili na osvobodjenem ozemlju v Beli krajini in na Primorskem, po osvoboditvi pa še v Ljubljani. Sestavljal je Začasni učni načrt za 1., 2., 3. in 4. razred nižje osnovne šole in za 1., 2., 3. in 4. razred višje osnovne šole, ki sta izdal in predpisal Oddelek za šolstvo pri Predsedstvu SNOS (Na položaju, september 1944). Njegova Zgodovina kmetijskega

Kljub vsemu temu je pri tridesetih letih čel žilav, vendar in še vedno pedagoško dejaven.

Umetnostna zgodovinarica Jelisa Čopić je njegova hči.

Jože Dolgan (1886 - 1969)

Rojen je bil v Košani na Krašu, maturiral pa je na učiteljski v Ljubljani leta 1906. Če gledamo na kraj njegove mature, Dolgan formalno ne spada v profile koprsko-goriške učiteljske generacije, vendar je s svojim življenjem in delom tako prilepljen nanjo, je pravzaprav eden najbolj tipičnih njenih predstavnikov, da ga od nje ne moremo ločiti.

Učiteljeval je na Postojnski, pred prvo svetovno vojno in po njej ga zasledimo na šoli v Studnem, v letih 1924-1926 je bil didaktični ravnatelj dolobnega okoliša Postojnske, zaradi fašističnega pritiska se je moral umakniti v Jugoslavijo. Bil je vrsto let solski upravitelj v Planini pri Raketu, v letih 1940-1941 se je preselil v Ljubljano in bil šolski nadzornik v okraju Ljubljana - okolica.

Leta 1941 se je kot vključil v osvobodilno gibanje in kmalu odšel z družino v partizane. Med NOB je bil vodja pedagoških tečajev za mlade učitelje, ki so se vrsili na osvobodjenem ozemlju v Beli krajini in na Primorskem, po osvoboditvi pa še v Ljubljani. Sestavljal je Začasni učni načrt za 1., 2., 3. in 4. razred nižje osnovne šole in za 1., 2., 3. in 4. razred višje osnovne šole, ki sta izdal in predpisal Oddelek za šolstvo pri Predsedstvu SNOS (Na položaju, september 1944). Njegova Zgodovina kmetijskega

šolstva na slovenskem osvobodjenem ozemlju do osvoboditve 1945 je ob avtorjev smrti bila še v »rokopisu«. V letih 1945-47 je poučeval na učiteljski v Ljubljani.

Jože Dolgan je bil razgledan učitelj, z zanesljivim ter uporabnim splošnim in pedagoškim znanjem: poglavljal se je v Lombar-do - Radicejeve pedagoške ideje ter tudi pisal o njih. Bil je mentor mlajšem učiteljskemu na Primorskem zelo viden delavec v strokovni učiteljski organizaciji, posebno aktiven na socialnih učiteljskih tečajih na Mostu ob Soči.

Kot učitelj na podeželju je pri vsakem koraku zahteval na kmetijske probleme, zdeli na promematično kmetijskega izobraževanja naplohi in se posebej poslovskega. V Planini je vodil kmetijsko-nadaljevalno šolo, sodeloval je pri združanju učiteljev kmetijsko-nadaljevalnih šol.

S pedagoškimi članki se je oglašal v tržaškem Učiteljskem listu, Popotniku, Sodobni pedagogiki, Učiteljskem tovaršu. Prosvetnem delavcu in drugod. Njegova domena je bila, nadaljevati izobraževanje kmetijske mladine. Sestavljal je tudi učne načrte za vzgojo in izobraževanje šol odrasle mladine. Skupaj z Ernestom Vrancem sta izdala Podrobni učni načrt za ljudske šole (Ljubljana 1937) ter njegovo srbohrvatsko priredbo Nastavni program za narodne šole u kraljevini Jugoslaviji (Beograd 1938).

Ob njegovi smrti je v Sodobni pedagogiki 1965 kronist (Venceslav Winkler) o njem zapisal: »Jože Dolgan je prikazoval, kako je treba delati v boju za bolj-šega človeka, kako žrtvovati vse, kar imaš, znanje, ljubezen, zdravje in v neki dobi celo življenjsko varnost.«

Draž, to je Jože Dolgan delal.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Skušajte biti v postu manj pozabljivi. Ne verjemite povsem novici, ki ste jo pravkar prejeli.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ogibajte se resnejših sporov z družabniki in sodelavci. Večer je pri-meren za razvedro.

DVOJKA (od 21.5. do 21.6.) Poverljive vam bo delo, ki zahteva natančnost. Spoznali boste resnični značaj neke osebe.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne spre-menite v zadnjem trenutku svo-jeva načrta. Po krivici pošte dvo-mlji v iskrenost osebe, ki jo tu-
bita.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Svozi-
la boste privrženost nekega sode-
lavca. Manjša razprava v krogu
družine.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Pri
reševanju finančnega vprašanja
boste kar se da previdni, če va-
s kdo vpraša za nasvet, mu ga
dajte.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.)
V svojem poslovanju posvetite po-
zornost varčevanju. Skušajte po-
praviti spor s prijateljem.

SKORPION (od 24.10. do 22.11.)
Ne dovolite, da bi vam spretne

osebe vsilile svoja stališča. Sreč-
ne za ljubljeno osebo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.)
Če nečete izgubljati časa, razvi-
jajte svojo poslovno dejavnost
metodično.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.)
Če hočete danes biti kos svojim
nalogam, organizirajte svoje de-
lo. Večer in prijetni družbi.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.)
Sprevedali boste resnične name-
ne, tekme, ki je z vami lju-
bezniv. Dobro boste razpoloženi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) S svo-
jim delom boste za zgled vsem,
ki z vami sodelujejo. Popoldne
posvetite osebnim vprašanjem.

NOGOMET

DANES IN JUTRI V ZRN

OBE ITALIJANSKI REPREZENTANCI PRED IZREDNO TEŽKIMA TEKMAMA

Danes bo v Bremnu igrala B reprezentanca, jutri pa v Berlinu najboljša postava «azzurrov» - Jutrišnja tekma tudi po TV (15.25)

Danes in jutri bosta italijanski nogometni članski reprezentanci odigrali dve prijateljski tekmi v ZRN. Eksperimentalna ekipa se bo spoprijela z B ekipo ZRN, A ekipa pa bo jutri igrala v zahodnem Berlinu z najmočnejšo postavbo ZRN.

V okviru priprav, ki sta jih imeli obe ekipi v Vareseju, sta se reprezentanci pomerili tudi med seboj. Šele v drugem polčasu so člani A ekipe potrdili svojo premoč in zmagali s 4:2. Na tekmi so bolje igrali člani B ekipe, ki so večkrat pravilno v težave svoje stareljše in izkušenejšee kolege. Ekipo je zvezni trener Bearzot sestavil, da bi dal možnost igranja v reprezentanci vrsti tudi tistim igralcem, ki se ne pridejo v postev za prvo ekipo, a morali v bližnji prihodnosti zamenjati stareljše reprezentante.

Prav zaradi tega Bearzot mnogo pričakuje od teh nogometašev, saj ni izključeno, da bodo nekateri že nastopili na bližnjih in odličnih tekmah državne reprezentance.

B reprezentanca bo danes igrala z naslednjo postavbo: P. Conti, Danova, Maderia, P. Sala, Bellugi, O. Norbi, B. Conti, Pecci, Pruzzo, Pin in Novellino.

Na razpolago pa bodo še Bordon, Salvadori, Vassori, Bini, Orioli in Desolati.

...
A reprezentanca pa je včeraj prišla v zahodni Berlin, kjer jo jutri čaka važna tekma v ZRN. Reprezentanti bodo lahko preverili svojo formo pred odličnimi tekmama s Finsko in Anglijo, ki bosta odločali o morebitnem nastopu Italije na SP v Argentini. Prav zaradi tega sta se nogometaši zvezi obeh držav domenili za to tekmo, ki pa bo predvsem koristila Italiji. V Berlinu bodo namreč Italijani naleteli na podobne pogoje, kot jih čakajo v odlični kvalifikacijski tekmi v Londonu, ko bo padla odločitev, kdo bo lahko tekmoval v Argentini. Po vsej verjetnosti ne bo trener Bearzot spremenil postavbe, s katero je Italija igrala na zadnji tekmi v Helsinkih s Finsko. Postava bi zato morala biti naslednja: Zoff, Tardelli, Gentile, Benetti, Mozzini, Facchetti, Causio, Zaccarelli, Graziani, Antognoni, Bettiga. Na razpolago pa bodo še Castellini, Cuccureddu, Scirea, Capello, C. Sala in Pulici.

Zvezni trener ZR Nemčije pa je že objavil postavbo, ki se bo pomerila z Italijo. Za to tekmo je izključil izkušena Schwarzenbecka in Holzenbeina, ki ju bosta zamenjala mlada Russmann in Beer. Postava bo torej takšna: Maier, Vogts, Dietz, Russmann, Kaltz, Bonhof, Rumennige, Beer, Fischer, Flohe in Volker.

V PRIJATELJSKI TEKMI
Pričakovana zmagaja
Verone nad Triestino

TRST — Včeraj sta se v Trstu v prijateljski tekmi spoprijeli domača Triestina in prvotiga Verona.

Po pričakovanju so zmagali gostje, ki so odpravili Triestino s 3:0.

RIM — Nogometna italijanska mladinska reprezentanca bo v sredo igrala proti Portugalski. Tekma bo v Vicenzi in bo veljala za mladinski turnir UEFA. Za to priložnost

RIM — Italijanska TV (1. spored) bo v soboto prenašala, s pričetkom ob 17.25, prvi del filma «Montreal 1976 - 21. olimpijske igre», katerega je posnel Jean Claude Labrecque.

Drugi del filma pa bo na sporedu prihodnjo soboto, vedno ob enaki uri.

SPORT NA TV

RIM — Italijanska TV (1. spored) bo v soboto prenašala, s pričetkom ob 17.25, prvi del filma «Montreal 1976 - 21. olimpijske igre», katerega je posnel Jean Claude Labrecque.

Drugi del filma pa bo na sporedu prihodnjo soboto, vedno ob enaki uri.

Kitajski dnevnik

Vsak član brigade dobi zdaj povprečno 170 juanov davka na leto. Vsak lahko kupi 270 kg žit. Denarni del plače dobijo po delu, blagovni po potrebah. Seveda to pomeni, da imajo po potrebah določeno, koliko lahko kupi vsak. Plačajo z denarjem, ki so ga zaslužili. Redijo 400 svinj, toda meso jedo samo za praznike.

Ohišnic v Ta Čaju nimajo. To je tačajska posebnost. Pravijo, da jih ne potrebujejo, češ, saj skupaj pridelajo vsega dovolj. Ohišnice so na Kitajskem namreč dovoljene in celo potrebne zlasti zaradi zelenjave. Kaže, da na družbenih posevkih v komunah ne morejo pridelati dovolj zelenjave za potrebe prebivalstva. Toda v Ta Čaju pridelajo na brigadni zemlji dovolj zelenjave, zato so se ohišnicam prostovoljno odpovedali. Vprašali smo, ali to pomeni, da se bodo v prihodnosti vsi Kitajci odpovedali ohišnicam, saj se vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja.

Ohišnic v Ta Čaju nimajo. To je tačajska posebnost. Pravijo, da jih ne potrebujejo, češ, saj skupaj pridelajo vsega dovolj. Ohišnice so na Kitajskem namreč dovoljene in celo potrebne zlasti zaradi zelenjave. Kaže, da na družbenih posevkih v komunah ne morejo pridelati dovolj zelenjave za potrebe prebivalstva. Toda v Ta Čaju pridelajo na brigadni zemlji dovolj zelenjave, zato so se ohišnicam prostovoljno odpovedali. Vprašali smo, ali to pomeni, da se bodo v prihodnosti vsi Kitajci odpovedali ohišnicam, saj se vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja.

Ohišnic v Ta Čaju nimajo. To je tačajska posebnost. Pravijo, da jih ne potrebujejo, češ, saj skupaj pridelajo vsega dovolj. Ohišnice so na Kitajskem namreč dovoljene in celo potrebne zlasti zaradi zelenjave. Kaže, da na družbenih posevkih v komunah ne morejo pridelati dovolj zelenjave za potrebe prebivalstva. Toda v Ta Čaju pridelajo na brigadni zemlji dovolj zelenjave, zato so se ohišnicam prostovoljno odpovedali. Vprašali smo, ali to pomeni, da se bodo v prihodnosti vsi Kitajci odpovedali ohišnicam, saj se vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja.

Ohišnic v Ta Čaju nimajo. To je tačajska posebnost. Pravijo, da jih ne potrebujejo, češ, saj skupaj pridelajo vsega dovolj. Ohišnice so na Kitajskem namreč dovoljene in celo potrebne zlasti zaradi zelenjave. Kaže, da na družbenih posevkih v komunah ne morejo pridelati dovolj zelenjave za potrebe prebivalstva. Toda v Ta Čaju pridelajo na brigadni zemlji dovolj zelenjave, zato so se ohišnicam prostovoljno odpovedali. Vprašali smo, ali to pomeni, da se bodo v prihodnosti vsi Kitajci odpovedali ohišnicam, saj se vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja.

Ohišnic v Ta Čaju nimajo. To je tačajska posebnost. Pravijo, da jih ne potrebujejo, češ, saj skupaj pridelajo vsega dovolj. Ohišnice so na Kitajskem namreč dovoljene in celo potrebne zlasti zaradi zelenjave. Kaže, da na družbenih posevkih v komunah ne morejo pridelati dovolj zelenjave za potrebe prebivalstva. Toda v Ta Čaju pridelajo na brigadni zemlji dovolj zelenjave, zato so se ohišnicam prostovoljno odpovedali. Vprašali smo, ali to pomeni, da se bodo v prihodnosti vsi Kitajci odpovedali ohišnicam, saj se vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja.

Ohišnic v Ta Čaju nimajo. To je tačajska posebnost. Pravijo, da jih ne potrebujejo, češ, saj skupaj pridelajo vsega dovolj. Ohišnice so na Kitajskem namreč dovoljene in celo potrebne zlasti zaradi zelenjave. Kaže, da na družbenih posevkih v komunah ne morejo pridelati dovolj zelenjave za potrebe prebivalstva. Toda v Ta Čaju pridelajo na brigadni zemlji dovolj zelenjave, zato so se ohišnicam prostovoljno odpovedali. Vprašali smo, ali to pomeni, da se bodo v prihodnosti vsi Kitajci odpovedali ohišnicam, saj se vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja.

Ohišnic v Ta Čaju nimajo. To je tačajska posebnost. Pravijo, da jih ne potrebujejo, češ, saj skupaj pridelajo vsega dovolj. Ohišnice so na Kitajskem namreč dovoljene in celo potrebne zlasti zaradi zelenjave. Kaže, da na družbenih posevkih v komunah ne morejo pridelati dovolj zelenjave za potrebe prebivalstva. Toda v Ta Čaju pridelajo na brigadni zemlji dovolj zelenjave, zato so se ohišnicam prostovoljno odpovedali. Vprašali smo, ali to pomeni, da se bodo v prihodnosti vsi Kitajci odpovedali ohišnicam, saj se vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja. Pojasnili so nam, da ne in da bo vsi uče od Ta Čaja.

SAH

DREVI V SESLJANU

Začne se «1. mednarodni turnir tržaške obale»

Zaključil se bo 16. oktobra in bo razdeljen na dva dela

Drevo se bo v Sesljanu, na sedežu Letovišarske ustanove devinsko, nabrežarske obale, pričela šahovska manifestacija «1. mednarodni turnir tržaške obale». Turnir, katerega prireja «Tržaška šahovska akademija», skupno s krajevno letovišarsko ustanovo, bo razdeljen na dva turnirja, E in F, časovno pa bo zaobeleženo s «week-ends». Turnirja E kategorije se bodo lahko udeležili vsi šahisti z državno kategorijo, vendar pa na točkovanje Elo s manj kot 1500 točkami. F turnirja pa se bodo lahko udeležili vsi šahisti z državno kategorijo ali pa tudi brez nje. Turnir bo veljaven za napredovanje v državne kategorije. Kdor bo namreč v F turnirju dosegel šest točk na devet odigranih partij bo prejel 3. državno kategorijo.

Časovno pa se bo turnir odvijal tako: zbiranje igralnih številk, (na

katerega morajo biti prisotni vsi šahisti) bo drevo ob 20. uri, prvo igralno kolo pa se bo pričelo pol ure pozneje. Drugo in tretje kolo ter četrto in peto bodo odigrani v soboto in nedeljo in sicer dopoldan, z začetkom ob 9. uri ter popoldan ob 16. uri. Isto velja tudi za naslednji konec tedna (petek 14., sobota 15. in nedelja, 16. oktobra) z razliko, da bo v nedeljo popoldan nagajevanje.

Turnir temelji na švicarskem sistemu, igralci pa bodo lahko za 50 potez v partiji porabili največ dve uri za razmišljanje ter eno uro za nadaljnji 25 potez. Turnir je mednarodnega značaja, torej se lahko nanj vpišejo tudi vsi tuji igralci tiste kategorije, ki je določena po pravilniku.

D. J.

Veliki mednarodni šahovski turnir v Tilburgu se počasi nagiba proti koncu. V devetem kolu je svetovni prvak Anatolij Karpov s črnimi figurami premagal islandskega vele mojstra Olafssona, ki med drugim kandidira za predsednika svetovne šahovske organizacije FIDE. S to zmago je ohranil prvo mesto na lestevici, vendar pa je tokrat sam. Ostali rezultati devetega kola so naslednji: Gligorić - Timman prekinito, Balasov - Smislov prekinito, Hübner - Sosonko remi, Andersson - Hort remi.

Lestevica je po devetem kolu sledeča: Karpov 6,5, Miles 6, Timman 5,1, Kavalek in Hort 5, Hübner 4,5, Gligorić 4,1, Andersson 4, Smislov 3,5,1, Balasov 3,1, Sosonko 3, Olafsson 2,5.

V drugem kolu balkaniade, ki se odvijata v bolgarskem mestu Albena, je jugoslovanska članska reprezentanca premagala Grčijo kar s 4,5:0,5 ob eni prekinitvi partij ter tako prepričljivo prevzela vodstvo razpredelnice. V nadaljevanju prekinitvi partij prvega kola je Jugoslavija premagala Romunijo z rezultatom 3,5:2,5.

Drugi rezultati: člani: Romunija - Bolgarija 1,5:1,5 (3), Bolgarija - Turčija 4:2, Mladinci: Jugoslavija - Grčija 2:1 (1), Romunija - Jugoslavija 3:1, Romunija - Bolgarija 0:1 (3), Bolgarija - Turčija 2,5:1,5, Članice: Turčija - Romunija 0,5:1,5.

D. J.

«V-1. jugoslovanski rokometni moški ligi je Celje premagalo banjaluškega Borca, večkratnega jugoslovanskega državnega prvaka, z izidom 23:22 (13:11).

ROKOMET

Celje spet vodi

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Celje je po petih odigranih kolic tako ponovno na vrhu lestvice, ki ga (z 8 točkami) deli s Partizanom, pred Dubočico (7), Crveno zvezdo (6) in drugimi.

Pred tem srečanjem je vodstvo Celja podpisalo abinacijo s tovarno Aero, katere ime bo ekipa odslej nosila.

Odlične mladinke

Na 1. svetovnem rokometnem prvenstvu za mladinke so si mlade Jugoslovanke priborile velik uspeh: uvrstile so se v ožji izbor kandidatov za osvajanje kolajne. Poleg njih imajo možnost priti do ene izmed kolajn le še SZ, Romunija in NDR. V odlični tekmi za veliki finale se bo Jugoslavija pomerila z NDR in je v tej tekmi veliki favorit. Manj jasno pa je, če bo v drugi vstopni tekmi zmagala Romunija ali SZ.

D. J.

Veliki mednarodni šahovski turnir v Tilburgu se počasi nagiba proti koncu. V devetem kolu je svetovni prvak Anatolij Karpov s črnimi figurami premagal islandskega vele mojstra Olafssona, ki med drugim kandidira za predsednika svetovne šahovske organizacije FIDE. S to zmago je ohranil prvo mesto na lestevici, vendar pa je tokrat sam. Ostali rezultati devetega kola so naslednji: Gligorić - Timman prekinito, Balasov - Smislov prekinito, Hübner - Sosonko remi, Andersson - Hort remi.

Lestevica je po devetem kolu sledeča: Karpov 6,5, Miles 6, Timman 5,1, Kavalek in Hort 5, Hübner 4,5, Gligorić 4,1, Andersson 4, Smislov 3,5,1, Balasov 3,1, Sosonko 3, Olafsson 2,5.

V drugem kolu balkaniade, ki se odvijata v bolgarskem mestu Albena, je jugoslovanska članska reprezentanca premagala Grčijo kar s 4,5:0,5 ob eni prekinitvi partij ter tako prepričljivo prevzela vodstvo razpredelnice. V nadaljevanju prekinitvi partij prvega kola je Jugoslavija premagala Romunijo z rezultatom 3,5:2,5.

Drugi rezultati: člani: Romunija - Bolgarija 1,5:1,5 (3), Bolgarija - Turčija 4:2, Mladinci: Jugoslavija - Grčija 2:1 (1), Romunija - Jugoslavija 3:1, Romunija - Bolgarija 0:1 (3), Bolgarija - Turčija 2,5:1,5, Članice: Turčija - Romunija 0,5:1,5.

D. J.

«V-1. jugoslovanski rokometni moški ligi je Celje premagalo banjaluškega Borca, večkratnega jugoslovanskega državnega prvaka, z izidom 23:22 (13:11).

ROKOMET

Celje spet vodi

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

Karmen Menegatti je bila v metu krogle tretja, rezultat pa ni bil med najboljšimi. Napredovala je mlada Tatjana Milković, ki sicer ne obvlada

Prav tako se je na prvo mesto uvrstila Nadja Menegatti. Skočila je 3,98 m in je za 3 cm zaostala za svojim najboljšim rezultatom.

V nadaljevanju 2. nogometne amaterske lige je trebrenski Primorec doma izgubil z ekipo Campanelle

ATLETIKA

Na pokrajinskem tekmovanju

SAH

V NOVI GORICI

Turnir obmejnih mest uspel zelo dobro

Šahovski hitropotezni turnir obmejnih mest in krajev, ki ga prireja vsako leto Primorska šahovska zveza, je v nedeljo, 2. oktobra zbral v Novi Gorici 18 šahovskih ekip. Kljub temu pa smo pogrešali ekipe, ki so sicer redno sodelovale na teh prireditvah, tako iz Vidma, Čedad, Tržica, od domačih pa ni bilo šahistov iz Idrije in Cerknega. Člani šahovske sekcije slovenskih kulturnih in športnih organizacij s Koroške so se opravili, ker je bilo istočasno srečanje zamejskih Slovencev na Ravnah. Kljub vsemu pa je bil nedeljski šahovski hitropotezni turnir, z udeležbo najboljših šahistov, prilika, da se v lepih in športnih borbah pomerijo med seboj in doprinesejo k lepi in kvalitetni šahovski prireditvi.

Prireditve je odprl predsednik šahovskega društva Nova Gorica Bizjak in zaprosil predstavnika primorske šahovske zveze Zabukovca, da spregovori udeležencem o pomenu teh prireditve, ki že štirinajst let združujejo v prijateljskih odnosih šahiste z obeh strani meje. Pred začetkom prireditve so navzoči počastili spomin bivšega predsednika šahovskega društva Gorica, Perinija Riccarda, z enominutnim molkom.

Za prvih šest ekip je pripravil prireditelj, šahovsko društvo Nova Gorica, lepe pokale. Celotno tekmovanje je zahtevalo od udeležencev ne samo pripravljenost temveč tudi znanje in je trajalo ves dan. Vsako moštvo je moralo odigrati po 17 partij. Razumljivo je, da postavlja tudi tehnična izvedba takega tekmovanja pred prireditelja nelahko delo, saj je bilo odigranih skupno kar 308 šahovskih partij, kljub temu pa je vsa prireditelja potekala ves čas v lepih in športnih borbah, tako da je bila ob 16. uri že zaključena.

Prvo mesto, s 55 točkami, je osvojila ekipa iz Kopa, z dvema točkama manj ji sledi ekipa Pirana, ki je zbrala 53 točk. Tretje mesto z 48,5 točke so dobili šahisti iz Postojne, njim sledi s 46,5 točke ekipa Trsta, kot peti so se izkazali šahisti iz Anžvega z 42 točkami, šest mesto pa je zasedla ekipa iz Ajdovščine, sedma s 38,5 točke je bila Nova Gorica. Ostale ekipe so se zvrstile takole: osma Pivka, deveta Sežana, deseta Portorč, enajsta Sempeter, dvajستا Tolmin in nato po vrsti Gorica, Col, Semečela, Podskala - Izola in druga ekipa Gorice.

B. F.

Prvo mesto, s 55 točkami, je osvojila ekipa iz Kopa, z dvema točkama manj ji sledi ekipa Pirana, ki je zbrala 53 točk. Tretje mesto z 48,5 točke so dobili šahisti iz Postojne, njim sledi s 46,5 točke ekipa Trsta, kot peti so se izkazali šahisti iz Anžvega z 42 točkami, šest mesto pa je zasedla ekipa iz Ajdovščine, sedma s 38,5 točke je bila Nova Gorica. Ostale ekipe so se zvrstile takole: osma Pivka, deveta Sežana, deseta Portorč, enajsta Sempeter, dvajستا Tolmin in nato po vrsti Gorica, Col, Semečela, Podskala - Izola in druga ekipa Gorice.

B. F.

Prvo mesto, s 55 točkami, je osvojila ekipa iz Kopa, z dvema točkama manj ji sledi ekipa Pirana, ki je zbrala 53 točk

ARABSKE DRŽAVE SE O DOKUMENTU ŠE NISO IZREKLE

V Tel Avivu z veliko previdnostjo ocenjujejo dogovor Carter-Dajan

Po neuradnih izjavah izraelskih voditeljev naj bi zadržanje ZDA še vedno bilo povod za «zaskrbljenost» Izraela - Arabci in Američani naj bi se v N. Yorku pogovarjali o začasnem palestinski vladni

TEL AVIV — Novo formulo, ki sta jo ameriški predsednik Carter in izraelski zunanji minister Dajan izdelala po dolgem pogovoru in ki naj bi omogočala čimprejše skiljanje mirovne konference za Blizni vzhod, je Izrael sprejel z veliko previdnostjo. Pozitivni ugotovitvi, da sta se strani sporazumno izognili nadaljnjim zaostritvi medsebojnih odnosov, se je namreč pridružil upravičen vtis o še obstoječi nevarnosti za Izraelce.

«Nevarnost» naj bi bila tako v ameriško - izraelskem kompromisu

Mednarodni dogovor o izkoriščanju sončne energije

PARIZ — Devet udeležencev zasedanja ministrskega sveta Mednarodne agencije za energijo, ki poteka v Parizu, je podpisalo sporazum o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju. Podpisniki — Avstrija, Belgija, Zahodna Nemčija, Grčija, Španija, Švedska, Švica, Združene države Amerike in Italija — bo skupno osnovala dve elektrarni, ki ju bo pogajala sončna energija. Za njuno izgradnjo pa se bodo naknadno potegovala podjetja in družbe državnih podpisnikov.

Obsežen dogovor, saj poleg izgradnje elektrarn predvideva veliko skupnega raziskovanja in proučevanja, je velikega pomena v času, ko je toliko govor o energetski krizi in o naraščajoči ceni virov energije. «Sončna energija», ki so jo nekateri strokovnjaki že pred časom označili za najcennejšo, seveda pod pogojem, da bi jo znali pravilno pridobivati in uporabljati, vstopa torej v našo izkoriščanje.

Zanimivost sporazuma ter oboje njegova znanstvena pomembnost, je tudi v tem, da bo centrala osnovani na drugačnem principu, dasti bosta imeli isto zmogljivost (500 KW). Prvo bo sestavljalo več elementov, ki bodo usmerjali sončne žarke na kotel. Iz parnega kotla bo para prehajala v generator na turbino. Centralni element druge elektrarne pa bo kotel, na katerega bodo usmerjali sončne žarke po posebni «ogledali». Let-a-bodo postavljena v obliki «cvetov» okoli dveh osi, gibanje katerih bo avtomatsko vodeno. Iz tako oglevanega kotla bo prihajal tekoči natrij, ki bo v posebnem pretvorniku povzročil nastanek pare, ki bo končno premaknila turbino.

O podobnostih načrtov in še posebej izvedbe bo sicer odločala družba ali več družb, ki bo zadolžena za izpeljavo. Delegacije držav podpisnic so se za enkrat sporazumele, da bodo ustanovile skupen fond, v katerega bodo sicer države prispevale različne vsote. Najmanj bo prispevala Grčija, največ pa ZRN, ki bo dala skoraj četrtino celotnega zneska. Pri začetnih dveh milijonih nemških mark je italijanski delež 10 odst., in sicer ga je država nakazala preko zavoda za raziskave, ki se tudi udeležuje zasedanja Mednarodne agencije za energijo.

Predvidoma bi se morale raziskave in načrtovanje dveh elektrarn, ki ju bo pogajala sončna energija, zaključiti v letu 1978, ki bi se morali tudi odločiti, če ju bodo zgradili v bližini kraja Almeria v Španiji, potem ko je odpadla italijanska «kandidatura». V zvezi s «sončnimi centralami» je zanimivo omeniti, da je predsednik Mednarodne agencije za energijo (IEA) Gillespie poslal ministrom raznih držav zgoljen pregled vseh «energetskih težav», ki bodo pestile zahodni svet ob koncu stoletja. (bp)

S kamenjem pobil brata in sestro in ju nato utopil v reki Olchetta

Žrtvi sta imeli 7 oziroma 9 let - Zločin pripisujejo umsko bolnemu pohotnežu

OLBIA — Zgolj maščevanje ali zločin kot posledica nenadnega raptusa umsko bolnega pohotneža? To vprašanje bodo morali razčistiti preiskovalci po okrutnem umoru sina in hčerke tajnika krajevne sekcije KD v Padru 46-letnega Feliceja Fumija.

Otroka sta si po končanem pouku v krajevni šoli izposlovala od mame dovoljenje, da sta šla nabirati gobe. Daleč nista šla: le kakih 50 m od hiše, vendar je njuna odločitev, vsekar predloga, vznemirila mater, ki je zbrala nekaj vaščanov in vaščank, s katerimi je se podala v goščavo. Iznenada jo našli na breški reki Olchetta 7-letnega Paola, z obrazom pod vodo, na glavi pa je imel nekaj kamenja. Ker so mislili, da se diha, so ga nemudoma odnesli domov, kjer pa so ugotovili, da zanj ni pomoči. Medtem so vaščani našli vedno ob reki, prav tako z glavo pod vodo, kakih 150 m višje, tudi 9-letno Lauro. Zanj, ki je imela na glavi skoraj 50 kg težko skalo, je bilo jasno, da je bila mrtva.

Poleg nje je bila v vodi vrečica z nabranimi gobami, prav tako pokrita s kamenjem.

Trupelce so pustili na kraju do prihoda karabinerjev kot tudi zdravnikov, kateremu so poverili obdukcijo. To je izvedel še večer, vendar so sklenili, da obe trupli prenesejo v zavod za sodno medicino v Sassari, kjer bo prof. Marras s svojo ekipo skušal ugotoviti točne vzroke smrti.

Preiskovalci so vsekakor prepričani, da imajo opravka z do sedaj še neznanim pohotnežem, vsekakor zelo nevarnim, zaradi njegovih zločinskih nagibov. Prav zaradi tega so pod vodstvom kap. Enza Pirroddija delali celo noč, izvedli nekaj preiskav, zaslišali precej oseb, od katerih so nekaj celo pridržali na karabinerski postaji v Padru. Vsekar hočejo priti do zločinca čim prej, ko je še pod vtisom svojega morilskega instinkta.

Vest o strahotnem zločinu, kakršnega že dolgo ne pomnijo, je vnela žalost in zaprepačenost v okoliških vaseh in obnem strah, da se bo pohotnež še kje pojavil. Vse šole so bile večerj iz solidarnosti s hudo prizadeto družino zaprte. Oče zverinsko umorjenih otrok je gozdarski delavec, politično je demokrstan in pred leti je bil v Buddusu tudi občinski svetovalec. Pred leti, ko se je z avtom odpravil na delo, so streljali vanj, vendar je bilo jasno, da je šlo le za ustrahovalno dejanje. Vsekar izključujejo možnost kakršnekoli povezave med tedanjim ustrahovalnim dejanjem in sedanjim zločinom.

Ze med prvim, bežnim, sodnim ogledom obeh trupel, je jasno, da sta se otroka, kar naj bi dokazovale podplute in odrgnine, upirala in hotela zbežati zločinu. Sicer bodi s sodno obdukcijo ugotovili vzroke vzroke smrti. Gotovo je, da gre za zadušitev: ugotovili bodo morda, če je zločinec (najprej) oboje kamenjal in jima nato držal glavo pod vodo do smrti, ali če jih je zadavil. Gotovo pa, da se je pohotnež ni spoznal nad malo Lauro.

Po bežnem zasliševanju so karabinerji izpustili nekaj oseb. Vse kaže, da so na dobri poti: odkrili so indicije, ki ga trenutno preverjajo v upanju, da se bo spremenil v dokaz, na podlagi katerega bodo lahko, v veliko olajšanje celotne skupnosti, ukinili okrvavljene morilne roke.

Po ogledu kraja zločina, so si preiskovalci napravili sliko dinamične dogodke. Gotovo je, da sta se otroka krčevito upirala morilcu in bežala, kar dokazujejo kosi obleke na grmovju. Po vsej verjetnosti je morilec zadavil v prisotnosti brata naprej Lauro, ki se nato ločil Paola. Oba je nato zvelkel do reke v upanju, da bodo preiskovalci našli v zvezi o nesreči. Preiskovalci raziskujejo položaj invalida Giovannija Antonia Paura, ki ga v okolici poznajo kot «napol blažnega», vendar so nekateri menja, da prav zaradi svoje popolne invalidnosti nima toliko moči, da bi koga zadavil.

Nobelovo nagrado za književnost prejel španski pesnik Aleixandre

STOKHOLM — Letošnjo Nobelovo nagrado za književnost je prejel španski pesnik Vicente Aleixandre. Vest je iznenadila tudi same književnike na Švedskem, saj odlikovanega imena sploh ni bilo na seznamu kandidatov.

Kaže, da je hotelo razsodišče odeliti tokrat odličje zaslužni osebi.

Silovito neurje pestilo Genovo

GENOVA — V prvih večeršnjih jutranjih urah je strahovito neurje zajelo zahodni del Genove in predmestja, kjer je voda drla v potokih z višjih predelov proti nižjim in nosila za seboj od kamenja do avtomobilov, ki so bili parkirani na dročju. V nekaj urah so bili nekateri predeli mesta pod vodo, trgovine in kletni prostori poplavljeni, promet, zasebni in javni, pa je popolnoma obstal. Poleg tega je zmanjkal električni tok in tudi telefon, so onemeli. Sredi neurja je zgu-

bila življenje priletna prodajalka sadija, katero je deročva voda zvelkala v vrtnicah s seboj kakih 150 m do parkiranega tovornjaka. Hči je priletni materi nemudoma priskočila na pomoč, vendar zaman. Tudi ranjenih je precej. Škoda pa je neprecenljiva. Gasilci so mobilizirani in v njimi so na prizadetem področju vsi mestni redarji in mestni službenici.

Kanalizacija je ponekod dobesedno eksplodirala in ker ni mogla polniti, so onemeli. Sredi neurja je zgu-

bil življenje priletna prodajalka sadija, katero je deročva voda zvelkala v vrtnicah s seboj kakih 150 m do parkiranega tovornjaka. Hči je priletni materi nemudoma priskočila na pomoč, vendar zaman. Tudi ranjenih je precej. Škoda pa je neprecenljiva. Gasilci so mobilizirani in v njimi so na prizadetem področju vsi mestni redarji in mestni službenici.

Kanalizacija je ponekod dobesedno eksplodirala in ker ni mogla polniti, so onemeli. Sredi neurja je zgu-

Predlog javnega tožila v Madridu

E. Pomar naj se izroči Italiji

MADRID — Zloglasnega fašista Elidoar Pomarja, ki je odgovoren za uboj sodnika Vittoria Occorsia, 10. julija lani in ki se je zatekel v Španijo, bodo madriške oblasti bržkone izročile Italiji. Predlog v tem smislu je iznesel na včerajšnji razpravi pred tujakšnim državnim sodiščem javni tožilec z utemeljitvijo, da je umor dr. Occorsia nekje sicer res politične narave, da pa sodi med izrazito teroristična dejanja; sprito tega je treba upoštevati prvi odstavek člena 6 zakona o ekstradikciji, ki se nanaša na vztrajanje pri kriminalnem početju.

Pomarje branilec kajpak ni bil tega imenja, češ da italijansko sodstvo ni zbralo zadostnega dokaznega gradiva proti njegovemu varovancu, pa tudi sicer se «Pomar ni mogel v nobeni obliki udeležiti uboja, ker je bil tisti čas v Španiji in lahko to dokaže». Na podobno struno je bil ugašen obtožencev poseg, kar seveda nič ne pomeni, kajti Pomar ni izvršil, temveč je le naročil umor sodnika Occorsia; in to — kakor zatrjuje florentinsko sodstvo — v domeni Clementeja Grazianija, Salvatoreja Francie, Elia Massagrandeja, Gaetana Orlanda in Marca Pozzana, ki so se v ta namen sestali prav v Madridu.

Uboj je bil, kot znano, naročen Pier Luigiju Concutelliju, ki je za rešetkami. Če izvzamemo Pozzana, ki sedi med obtoženci pokola v milanski Knecki banki v Catanzaru, ni o drugih naročiteljih omenjenega umora ne duha ne sluha, razen o Grazianiju, ki so ga aretirali 9. julija v Londonu in o čigar izročitvi Italiji bodo razpravljali britanski sodniki jutri.

O VLOGI KNJIŽEVNEGA PREVAJALSTVA V SODOBNI DRUŽBI

Zasedanje prevajalcev in pisateljev v Kopru

Srečanje ob 25-letnici društva in v počastitev Titovih jubilejev - Sprejem občinske skupščine in založbe Lipa

KOPER — Včeraj so se v Kopru zbrali slovenski in jugoslovanski književni prevajalci, da bi se na dvodnevem delovnem srečanju skupaj s slovenskimi pisatelji ob 25-letnici svojega društva in v počastitev Titovih jubilejev pogovorili o vlogi in pomenu prevajanja v sodobni družbi.

V imenu društva slovenskih pisateljev je slovenske književne prevajalce pozdravil Ivan Potrč, za njim pa je spregovoril in jim zaželel prijetno bivanje v Kopru predsednik skupščine občine Koper Mario Abram.

Uvodni referat o vlogi in pomenu prevajanja v sodobni družbi je imel dr. Frane Jerman, ki je v svojem govoru med drugim dejal:

«Če običajno navajamo kot tri generacije prevajanja književno, strokovno in simultano, potem ima vsaka izmed teh treh svoj svoji specifično, ki se v precejšnji meri razlikuje od drugih dveh. Izmed vseh treh ima književno prevajanje to lastnost, da je lahko umetniško. Prav zato je njegova vloga izredno pomembna, saj razvija narodovo kulturo, širi njegov obzorje in daje navsezadnje vzglad tudi domači književnosti. Književni prevod nas torej s tem, da nas seznani z izvirnikom, informira tudi o tuji kulturi. To je zlasti pomembno pri tistih narodih, ki so zaradi posebnih zgodovinskih okoliščin zaostali v vseh pogledih (kulturnem, gospodarskem in političnem) in skušajo (posebej v 20. stoletju) kar najhitreje nadomestiti zamujeno. Da smo tudi mi takšen narod, menda ni treba posebej dokazovati, zato se je že v začetku slovenske književnosti zadržala prevodnost, in to ne samo kot kulturni, ampak tudi kot politični dejavnik. Reformacija, protestantizem in vse verske zdrahe 16. in 17. stoletja niso bile samo verske zdrahe, ampak v prvi vrsti: družbeno-politično in kulturno prebujanje narodov. Trubarjev prevod novega testamenta in kasnejši Dalmatinov prevod biblije to v obliki meri izpričujeta.»

V nadaljevanju je omenil tudi potrebo po prevajalskem solanju z naslednjimi besedami:

«Od tod sledi tudi nujna potreba po prevajalskem solanju na zelo visoki (univerzitetni) ravni, solanju, ki bi se razlikovalo od učenja vsakega jezika posebej (materinega in tujega) in bi zadevalo prav prevajanje kot most med dvema jezika, se pravi kot novo dialektično enotnost dveh jezikov. Takšnega solanja pa vsaj pri nas v Sloveniji ne poznamo, in če mi je dovoljeno izraziti posebno mnenje, ga tudi še nekaj časa ne bomo imeli. Prav zaradi tega se zapletajo tudi nekateri drugi problemi, kot je na primer prizadevanje, da se prizna prevajalskem status samostojnih umetnikov, ki je pri drugih umetniških družtvih v priano na določeno osebo izobrazbo (pri likovnih ali glasbenih umetnikih na primer). Zato sodi tudi med prihodnje naloge našega društva prav delovanje v smeri ustanovitve katedre ali oddelka za prevajanje, ki bi nudil ustrezno strokovno izobrazbo bodočim prevajalcem, je menil dr. Frane Jerman.

V nadaljevanju dopoldanskega delovnega srečanja so predstavniki prevajalskih društev in združenj iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin osvetlili status književnih prevajalcev, ki je od republik do republik različen, zlasti ugodno pa sta ocenila družbeni odnos do prevajanja v karabinjerji odkrili vrsto skoraj neverjetnih sleparij.

Nekatera ljudska stanovanja so bila dodeljena celo premožnim družinam, takim, ki so že razpolagale poleg z lastnim stanovanjem še z vilami in celimi stanovanjskimi poslopji. Gre za prijatelje in znance» občinskih funkcionarjev (prejšeje uprave seveda), mestnih redarjev in raznovrstnih «posrednikov», ki so v njihovo korist ponaredili anagrafske dokumente. Prišlo je do aretacije 24 ljudi (27. septembra) — nekaterim je sodnik dovolil začasno na prostost, a poleg večerj aretiranege Benedita so karabinjerji predvčeršnjim zaprli še funkcionarja županstva Giaculiana Battistonija (zadolženega za sestavo prednostnih lestvic stanovanjskih upraviteljev) in «posrednika» Nunzio Forlano. Po vsej verjetnosti bodo sledile še druge aretacije.

Stopmo na Sardinijo. Aretirani Giorgio Ragazza, 42-letni uslužbenec pokrajinskega urada za delo v Cagliariju je obtožen goljufij z obtežljivimi okoliščinami. Sedaj je za zapah na razpolago preiskovalnemu sodniku. Skupno z drugima dvema osebama, proti katerima je namestnik državnega pravdnika dr. Mario Biddau izdal zapornalo, a se skrivata, je vpleten v velikomski sleparijo na škodo družin potrebnih stanovanj. Tem je trojica obljubljala stanovanja GESCAL pod posebno u-

Na sliki bivši občinski odbornik za ljudske gradnje v Rimu, krščanski demokrat Raniero Beneditto, takoj po aretaciji (Telefoto ANSA)

LUJDSKA STANOVANJA RIMSKIM BOGATASEM NAMESTO POTREBNIM DRUŽINAM

AFERA ISVEUR: ARETIRAN BIVŠI OBČINSKI ODBORNIK KD BENEDETTO

Obtoženi načeluje krščanskodemokratski svetovalski skupini - V zvezi s škandalom GESCAL v Cagliariju zaprli uslužbenca pokrajinskega urada za delo Giorgia Ragazza

RIM — V Lacijsu in na Sardiniji se uspešno nadaljuje preiskava o sorodnih skandalih, v kateri sta vpleteni stanovi za gradnjo in oddajanje ljudskih oziroma delavskih stanovanj ISVEUR in GESCAL. Medtem ko je cagliarijski namestnik državnega pravdnika izdal tri zaporna povelja v zvezi z goljufijami in drugimi prekrški pri dodeljevanju delavskih stanovanj ustanove Gestione case lavoratori (eno je bilo že izpeljano z aretacijo uslužbenca pokrajinskega urada za delo Giorgia Ragazza), so v Rimu karabinjerji poslati za rešetke bivšega občinskega odbornika za ljudske gradnje ter sedaj načelnika krščanskodemokratske svetovalske skupine Raniera Benedita.

Zapornik nalož proti predstavniku stranke, ki že vsa povojna leta samovoljno kuje usodo «lepi drželi in v katere vrstah Beneditto je imel bržkone ne bo poslednji, je izdal sodnik Francesco Amato v sklopu preiskave o «manipuliranju prednostnih lestvic za oddajo stanovanj najbolj potrebnim. V resnici je nekdanji občinski odbornik, ki je tudi v vsrednjem svetlu KD, obtožen poverbe, poizkusa sleparjenja, prikrievanja upravnih listin in zadoščanja osebnim potrebam in interesom med izvrševanjem službenih dolžnosti.

Vest je takoj odjeknila tudi v deželnem svetu, kjer so bili krščanskodemokratski predstavniki silno zaprepani: «Dobro poznamo Benedittovo poštenost, njegove moralne principe in versko gorečnost (!), toda takšen je pač razik za vsakogar, ki si naloži dolžnost odgovornosti na javnouravnem področju.»

Načrt ustanove ISVEUR, ki ga je svoj čas sprožila občinska uprava, je predvideval oddajo okoli 2.000 stanovanj (skoraj 10.000 vseh vrst prostorov) najbolj siromašnim družinam nekaterih družbeno zaostalih mestnih četrti. Ustrezne prednostne lestvice so bile sestavljene na podlagi poizvedovanja med revnimi občani, zlasti tistimi, ki sploh niso imeli lastnega stanovanja, ampak so bivali v barakah oziroma sploh v nemogočih razmerah. Kaj kmalu je prišlo do prvega protesta 12 družin z območja Centocelle: 1. 1974 so predložile pristojnim oblastem prošnjo za dodelitev ravno tistih stanovanj v Ostii, do katerih so imeli brez nadaljnjega pravice, toda njihovih prošnji niso upoštevali; ne samo, te so se «izgubile» že na poti do Campidoglio. Eden od prizadetih pravi: «Nekoga dne je navezal stik z nami (upravitelji ISVEUR, op. ur.) tajnik krajevnega rekreacijskega krožka KD in nam obljubil posredovanje, da pridemo do stanovanj...»

V zvezi s tem dogodkom je bilo od skupnega števila 17 obtoženih aretiranih 15 oseb. Novi občinski odbor pod vodstvom komunističnega župana prof. Carla Giulia Argana je v vseh mestnih okrožjih dal razobesiti klopje uredb o dodelitvi stanovanj; slo je za odkrito vabilo prebivalstvu, naj preveri morebitne nepravilnosti. Tedaj so se protesti ljudje, ki so imeli pravico do stanovanja, a ga niso prejeli, pričeli množiti, občinska uprava se je obrnila na sodstvo in preiskovalni sodnik Amato je sprožil preiskavo, med ka-

ALŽIRCI JAPONSKI VLADI Ne bodo izročili petih teroristov

TOKIO — Alžirske oblasti ne bodo izročile japonski vladi ne pet članov komandosa «Japonske rdeče armade» ne šestih političnih jetnikov in nič 6 milijonov dolarjev, ki jih je morala vlada izročiti preusmerjevalcem japonskega DC 8. To je včeraj javil alžirski ambasador v Tokiu Brahim Ghafa japonskemu zunanjemu ministru Ichiru Hatoyami.

Alžirska vlada je namreč privolila v pristank letala na njenem ozemlju na prošnjo japonske vlade, a pod pogojem, da ta ne bo zahtevala več ekstradicije teroristov, niti vrnitve denarja. Nadalje je alžirska vlada potrdila, da ne namerava preprečiti teroristom odhoda iz njene države.

V Tokiu te dni zaslišujejo vse politike preusmerjenega letala. Eden od teh je pojasnil, da je letalo prevzelo tudi nekaj zavojev diamantov, vrednosti nekaj milijonov dolarjev.

GLAVNI TAJNIK NSKS V BEOGRADU

Sojenje Waraschu del gonje proti koroškim Slovencem

Obtožen je, da je nekoga nagovoril, naj opravi atentat - Proces napovedan za 18. oktober

BEOGRAD — Glavni tajnik narodnega sveta koroških slovencev Filip Warasch se je včeraj v Beogradu pogovarjal s skupino jugoslovanskih novinarjev. Warasch v jugoslovanski prestolnici spremlja beograjski sestanek o evropski varnosti in sodelovanju, in sicer kot poročevalec tednika koroških Slovencev «Naš tednik», minulo nedeljo pa je bil tudi v koroški delegaciji, ki jo je sprejel predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović.

Jugoslovanski novinarji so se, kot poročata Tanjug, z Waraschem pogovarjali o sodnem procesu proti njemu v Avstriji. Sodili mu namreč bodo zaradi domnevnega nagovarjanja druge osebe k terorističnemu dejanju. Obtožnico so vložili na podlagi zasebne prijave nekoga Gottfrieda Guetlerja, ki trdi, da ga je Warasch nagovarjal, naj razstrelje neklo transformatorsko postajo, ter mu dal razstrelivo. Dokazov za to ni, Warasch pa ima neizpodbiten alibi za čas, ki ga Guetler navaja za prevezem razstreliva. «Izdaj Slovenja je težko napovedati», je izjavil Warasch. Sojenje je sklicano za 18. oktober, sicer v Salzburgu, ne pa v Celovcu, in to zaradi «varnosti». Po-

Najavil umor in navedel kraj

RIO DE JANEIRO — «Truplo postlevalca moje žene in hčere boste našli pri drugem kilometru ceste, ki pelje v Xique - Xique, Lahko gneste ponja. Tako je kmetsvalac Genival Meira Lucena po telefonu obvestil policijo v Petra De Santana, da je ubil takista, ki je 6. septembra odpeljal njegovo ženo in 10-letno hčer v samoto, kjer ju je prijateljema posilil.

Masčevalni kmetsvalec je najavil, da se bo v kratkem predal policiji. Truplo umorjenega takista so našli čisto na navedenem mestu.